lh=k|sf-b=g=#$*÷@)&#÷)&$
lh=x-b=g=#@÷@)&$÷)&%

hglgu/fgL

;fKtflxs

व्यवसायीक पत्रकारीता लोकतन्त्रको आधार,
सम्वृद्ध र विकासको साझेदार

Jananigrani Weekly

वर्ष ८, अंक १ असार २ गते आइतबार २०८१, 16 June Sunday 2024 नेपाल सम्वत ११४४, पृष्ठ ६+६=१२ मूल्य रु. ८।-

;DkfbsLo÷k|sfzsLo

संघर्षका सात बर्ष

आजदेखि हामि सातौं बर्षमा प्रबेश गर्यौं । हाम्रो प्रिय पत्रिका जननिगरानी साप्ताहिक पत्रिका सातौं वर्ष पुरा गरेको छ । गुहेँली संचार सहकारीद्वारा प्रकाशित पत्रिकाका आठौं वर्षमा प्रवेश गरेको उपलक्ष्यमा तमाम पाठक, सेयर सदस्य, लेखक, सहकर्मी, विज्ञापनदाताप्रति हार्दिक कृतज्ञता व्यक्त गर्छौं ।

यो खुसियाली र सफलतामा हामी सर्वप्रथम तपाई पाठकहरुलाई नमन गर्न चाहन्छौं । यो विशेष अवसरमा म श्रद्धेय पाठकहरुसहित जननिगरानी साप्ताहिकका सम्पूर्ण सहकर्मी मित्रहरु, विक्रेता एवम् वितरक बन्धुहरु, विज्ञापनदाता, तथा शुभेच्छुक महानुभावहरुप्रति पुन: एक पटक आभार प्रकट गर्दछु । देश संघीयता कार्यान्वयनमा गएसँगै तीन तहको सरकारले आफ्नो शासन अभ्यास गरेसँगै जननिगरानी साप्ताहिक पत्रिका स्थानीय तह केन्द्रित सञ्चार सामग्री पस्किने अभ्यासको प्रारम्भ गर्दै काठेखोला गाउँपालिका-२ भीमापोखरामा मुख्य कार्यालय स्थापना गरेर सुरु भएको हो । पत्रिकाले अहिले सेवा विस्तार गर्दै बागलुङ बजारमा सेवा केन्द्रको स्थापना गरेको छ । सञ्चार माध्याममा संघीयताको अभ्यास गर्ने हामि पहिलो हौं ।

जननिगरानीले संवैधानिक सर्वोच्चता, सुशासन, पारदर्शिता, लोकतन्त्र, वाक स्वतन्त्रता र मानवअधिकारलाई आधारभूत मार्गदर्शन मानेको छ । यसै अनुसार हामीले समाचार र विचार प्रवाह गर्दै आएका छौं । जननिगरानी सधैं यही मूल्यमान्यतामा अडिग रहनेछ । हाम्रो व्यवसायीक पत्रकारीता लोकतन्त्रको आधार, सम्वृद्ध र विकासको साझेदारको नारा साथ अगाडी बढेका छौं । सोही नारालाई आत्मसातगर्दै जनताको साथमा रहेर तीनै तहको सरकारको निगरानी गर्नुका साथै साझेदारको रुपमा तीनै तहबाट भइरहेको विकास निर्माणको जनतालाई सुसुचित गराउँदै पत्रकारिताको धर्म निर्वाह गरिरहेका छौं । विशेषत: हामी स्थानीय तहबाट संचालित भएकोले स्थानीय सरकारको नजिक रहेर उन्नती, अवन्नती र खबरदारी गर्ने प्रयत्न गरिरहेका छौं । हामिले आवाज बिहिनको आवज बोल्ने, सत्ता र शक्तिलाई सजग गराउने र खबरदारी गर्ने प्रण गरेका थियौं । सोही अनुसार हामीले हाम्रा सामग्री पाठकका बीचमा पस्किरहेका छौं ।

हामी सम्पूर्ण रुपमा नागरिक जागरुकताका निम्ति प्रतिबद्ध छौं । सूचना तथा सञ्चारका आयामले नयाँ उचाइ लिएको यो युग हाम्रा निम्ति अवसर र चुनौती दुबै हो । सञ्चारको सहज उपलब्धताले हाम्रा माध्यममा विविधता थपेको छ । साथै यसले आम पाठकका रुचिलाई पनि विविधीकरण गरेको छ । यो चुनौतीलाई हामीले हृदयंगम गर्दै आफ्ना माध्यमहरूलाई थप परिमार्जन गर्दै आएका छौं । अझै परिकृत हुने छौं । हामीले हाम्रा माध्यमको निरन्तरता मात्र होइन, परिमार्जनमा पनि उत्तिकै ध्यान दिएका छौं ।

हाम्रा प्रिय पाठकको निरन्तरको सुझाव हाम्रा निम्ति मार्गदर्शन हुनेछ । धेरै पाठकहरुले हाम्रो संचार सामाग्री पढेर उत्साह थपिदिनुभएको छ । तपाईहरुको निरन्तर को सुझाव सल्लाहले नै हाम्रो गुणस्तरीयतामा सुधार हुने छ । हामी निरन्तरतामा मात्रा सन्तुष्टि छैनौं । हामी समय सापेक्ष आफ्ना सामाग्रीलाई गुणस्तरीय र पाठकको माग अनुरुप परिष्कृत पनि हुने कोशिष गरेका छौं । सबल लोकतन्त्रका निम्ति सशक्त सञ्चार माध्यमको आवश्यकता हुन्छ । संचार माध्यमको विकास र विस्तारको लागि स्थानीय तहले पनि उचित ध्यान दिनु आवश्यक छ । संचार माध्यमलाई विकास र समृद्धिको अभियानमा जोडन जनप्रतिनिधिले समन्वयकारी भूमिका खेल्नु उपयुक्त हुन्छ । हामी राम्रोलाई प्रोत्साहन, भुललाई सुधार गर्ने पक्षमा छौं । संचार माध्यमलाई प्रतिपक्ष भन्दा पनि विकास र समृद्धिको साझेदारीको रुपमा अंगाल्न तीनै तहका सरकारलाई आग्रह समेत गर्दछौं ।

kflnsf ;Tsd{

साना कामबाटै समृद्धिको सुरुवात गर्दै काठेखोला

tf/fgfy cfrfo{

मध्यपहाडी लोकमार्गबाट काठेखोला गाउँपालिकाको प्रवेद्वार मानिने वडा नं. १ को पालामा प्रवेशगर्दा अलगै अनुभुती हुन्छ । बागलुङ नगरपालिका र काठेखोला गाउँपालिकाको सिमाना पालाबाट प्रवेश गरेपछि उपल्लो बाटो लाग्दा एकै दिनमा गाउँपालिकाका सबै वडा घुम्न सकिन्छ । वडाहरुको फेदीमा गर्मि र उच्च पहाडी भुभागमा चिसोको अनुभुती सधैं गर्न पाईन्छ । माछी चरणदेखि डाँफेचरण क्षेत्रमा यहाँका सबै वडा फैलिएकाछन् भन्दा फरक नपर्ला । काठेखोला प्रवेश गरेपछिको अर्को महत्वपूर्ण अनुभुती हो वडा अनुसारको उत्पादन, सबै वडामा पदमार्ग ।

बिकासेबालीले गह्रा गह्रामा कब्जा गर्दा रैथाने बालीले अस्तित्व गुमाई रहेको देशभरको चित्र हो । बजारमा पाईने बीउ मलले गाउँका खेतबारीमा अड्डा जमाईरहेका छन् । तर तिनै उत्पादनका कारण परावूर्व कालदेखि हाम्रो माटो सुहाउँदो याम अनुसारका रैथानेबाली अस्तित्व संकटमा छन्। काठेखोला गाउँपालिकाले रैथाने बालीको संरक्षणमा ध्यान दिएको छ। त्यो पनि टोल, वडा र पालिकास्तरमा योजना बनाएर काम भैरहेको छ।

वडा नं. १ मा उत्पादन हुने कोदो मकैको जोगाउन वडाले योजनाबद्ध काम गरिरहेको छ । थोरै उत्पादन, प्राङ्गारीक उत्पादनलाई आधुनिक बजारीकरण गरेर वडाले रैथाने बाली प्रवर्द्धन गर्दै छ । 'अब कोदो र मकैको पीठोलाई लेवलिङ र प्याकेजिङ गरेर विश्व बजारमा पुगेका हाम्रा दाजुभाईको हातहातमा पुर्याउनु पर्छ, जसले मुल्य पनि पाउने वातावरण बनाउँछ,' वडाअध्यक्ष खडक थापाले भन्नुभयो,' पशुपालन र रैथानेबाली नै हाम्रा मुख्य उत्पादन हुन्, तिनालाई आधुनिक बजारीकरण आवश्यक हो ।' वडाले किसानहरुका लागि लेबलिङ प्याकेजिङको तालिम समेत दिईसकेको छ ।

वडा नं. २ भीमापोखरामा मसलाबाली, वडा नं. ३ मा आलुबाली, वडा नं. ४ मा पशुपालन, वडा नं. ५ मा अलैचीं, ६ मा सुन्तला, ७ मा धान, चिया र अम्रिसो तथा वडा नं. ८ मा रैथाने कोदोबालीले आआफ्नो पहिचान बनाउँदै विश्व बजार प्रतिस्पर्धाको तयारीमा छन् । गाउँपालिकाले हरेक उत्पादनहरुलाई लघु तथा घरेलु उद्योगको रुपमा विकास गरि गाउँका उत्पादनहरुको संकलन, स्तरिकरण र ब्राण्डिङ गरि वजारीकरणको नीति बनाएको छ । यहाँ उत्पादन हुने दुग्ध पदार्थ, मासुजन्य उत्पादन, सुन्तला र आलुको परिकारहरुलाई अझ थप व्यवस्थित गरि गाउँपालिकाकै पहिचानको रुपमा स्थापित गर्न आवस्यक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको गाउँपालिकाका अध्यक्ष राजु थापाले बताउनुभयो ।

अक्षते हाटवजार, काठेखोला-७ रेशमा निर्माणाधीन औद्योगिक ग्राम र काठेखोला-५ बिहुँको रिजालचोक बजार क्षेत्रले यहाँ उत्पादन हुने कृषि तथा पशुजन्य सामग्रीहरुको वजारीकरण गर्न महत्वपुर्ण भुमिका निर्वाह गर्ने थापाको विश्वास छ । गाउँपालिका भित्रका लघु उद्यमीहरुले उत्पादन गरेका बस्तुहरुको बजारीकरण र बिक्रि वितरणका लागि उपयुक्त ठाउँमा हाट बजार तथा संकलन तथा वितरण केन्द्र व्यवस्था गरि सञ्चालन गरिने उहाँले बताउनुभयो ।

कृषि, दुग्धजन्य, मासुजन्य साना तथा मझौला उद्योग स्थापनाका लागि गाउँपालिकाले प्रोहोत्साहन गर्ने पालिका प्रवक्ता टिका संगम बिकले बताउनुभयो । रैथाने बाँकोको सिन्की, सिस्नुको पाउडर, अल्लोको कपडा, लालीगुराँसको जुसलाई व्यवसायिक गर्ने, लेभलिङ प्याकेजीङ र बजारीकरण गरिने उहाँले बताउनुभयो ।

पदमार्गले जोडिएका गाउँ

काठेखोला गाउँपालिका-८ लेखानीको लेखानी माबि प्राङ्गडमा पुगेर चौफेरो हेर्दा लेखानी गाउँभरी पदमार्ग देखिन्छन् । केहीबर्ष अघिसम्म डहरको रुपमा परिचित पदमार्ग सवारी चल्ने सडक बनेपछि धमाधम मासिएका थिए । सडकसँगै जोडेर पछिल्लो समय पदमार्ग निर्माणलाई पुनः प्राथमिकतामा राख्न थालिएको छ ।

दश वर्षअघिसम्म बागलुङको काठेखोला गाउँपालिका-२ भीमापोखराका

.... बाँकी ५ पेजमा

संक्रामक रोगबाट बचौं र बचाऔं

udL{ df}; ddf dnl/of, sfnfhf/, 8]u', x}hfnufot sf ljleGg ;+qmfds /f]ux? km}ng ;Sb5g\.
To; }n]
- ;+qmfds /f]u kmlhfpg]lemGf, nfdv§] e'; gf cflbsf]lgoGq0f u/f}+
- ;+qmfds /f]uaf6 aRg z'4 / pdfn]sf]kfgL lkcf}+
- af;L tyf ;8]un]sf vfg]s'/f gvfcf}+
- 3/leq / j/k/sf] ; / ;kmfO{df Wofg lbcf}+

gkfn ;/sf/
lj1fkg af]8{

o; hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf cfhb]lv ;ftf}a;Gt kf/u/L cf7f}+aif{df k|j]z ub{}ubf{xfdL cToGt}v';L 5f}+ xfdf]o; ofqfdf oxfF?n]lj1fkg tyf n]v, /rgf / ;Nnfx ;'emfjaf6 ;w}+;fy lbO/xg'ePsf]df oxfF? k|lt xflb{s s[t1tf JoQm ub{ce'm}+;Nnfx / ;'emfjsf]ck]iff ub{5f}+

hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf kl/jf/

‘नगरकी छोरी पछि नगरप्रमुख स्वरोजगार’

:yfgLo tx u7g kl5 afun{ gu/kflnsfdf kg ;+rgf eof] . ;fljssf]afun{ gu/kflnsfdf s]xL ufpFsf ; ;ldltx? ufE/ ag]sf]lazfn gu/kflnsfdf hgk|tlglw cfPsf] ;ft aif{;do laTof] . klxnf]sfo{sfn k'/f u/] bf];|f]ljfg kl5sf kbflwsf/Ln]sfd yfn]sf]klg bO{aif{k'/f ePsf]5 . ;b/d'sfdsf]kflnsf ePsfn]lhNnfsf cGo kflnsfn];d]+ h'/f]gu/kflnsf afun{ gu/kflnsf;F w/}laifo l;sf]ug{vf]h/x]sf 5g\ . u08sL kb]z s} kf]v/f dxfgu/ kflnsf kl5sf]cfzfnfUbf] :yfgLo txsf]?kdf /x]sf]gu/kflnsfn]cfkmgf sfd sf/jfxL s ;/L ul//x]sf]5 . gofFofhgf s]5g\< k'/fgf ofhgfsf]sfd s ;/L cl3 a9]sf]5 . cfzf hufg]/ hgtfl/hfpgsf nflu s ;/L ofhgf aG5g\/ sfo{Dkfbg xG5 . ol / o:t}laifosf]kl/km]ldf hglgu/fgLsf ;Dkfbs chg{ sfsLn]gu/ kd'v a;Gtsdf/ >]i7;F s'/fsfgL u/]sf 5g\ . k|:t't 5 s'/fsfgLsf] ;Dkflbt c+z .

१) यहाँलाई जननिगरानी विशेष संवादमा स्वागत गर्दछौं ।

- धन्यवाद । सर्वप्रथम जननिगरानी साप्ताहिक पत्रिकाको सातौं बार्षिकोत्सवको हार्दिक मंगलमय शुभकामना व्यक्त गर्न चाहन्छु । पत्रिका दीर्घकालिन रुपमा निरन्तर अगाडी बढोस् शुभकामना व्यक्त गर्दछु ।

२) नयाँ आर्थिक वर्ष आउँदैछ । नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम र बजेट कस्तो ल्याउने सोचमा हुनुहुन्छ ?

- हामी १५ औं नगर सभाको संघारमा छौं । हामी नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको पूर्व तयारीको लागि दिनरात काम गरिरहेको अबस्था छ । अहिले नगरपालिकाले पूर्वजनप्रतिनिधिहरु, क्रियाशिल राजनीतिक दलका नेताहरु, संघसंस्था, निजी क्षेत्र, पत्रकार र यहाँका बौद्धिक व्यक्तित्वहरुसँग समन्वय, सहकार्य र सुझाव संकलनको कार्यक्रमलाई तिब्र रुपमा अगाडी बढाइरहेको परिस्थीति छ। आन्तरिक रुपमा नगरपालिकाको कार्यपालिका, सदस्य, नगरपालिका भित्र रहेका शाखाका प्रमुख तथा कर्मचारीसँग शाखाबाट भइरहेका गतिविधिका समिक्षा, उहाँहरुको सुझाव, नवप्रवर्द्धन कार्यक्रम के के हुन सक्छन् ? नविनतम कार्यक्रम के के हुन सक्छन् ? अहिलेको समय सुहाउदो बजेट कसरी ल्याउन सकिन्छ र अहिले बागलुङमा समय अनुसारको नीति तथा कार्यक्रम कसरी ल्याउन सकिन्छ र जनताको चाहनाहरु कस्ता छन् ? देशको अर्थतन्त्र, संघ र प्रदेश सरकारले लिएको आर्थिक नीति हेरेर बजेट बनाउँदैछौं । सोही अनुसार अहिले पूर्व तयारीको रुपमा जुटीरहेको अवस्था छ ।

३) चालु आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको कार्यान्वयनबाट के के काम भए ।

- चालु आर्थिक वर्षमा नीति तथा कार्यक्रम र बजेटको कार्यान्वयन पूर्ण रुपमा परिचालन गर्ने अवस्थामा हुन्छौं । गतआर्थिक वर्षमा ९५% बजेटलाई प्रयोग गरेका थियौं । चालु आर्थिक वर्षमा जुन किसिमले बजेट प्रस्तुत गरेका थियौं । संघिय सरकार र प्रदेश सरकारबाट जुन किसिमको लक्ष्य र सिलिङ्ग दिइएको थियो सोही अनुसारको बजेट नआउनको कारणले कतिपय योजनाहरु प्रभावित भएका छन् । संघिय र प्रदेश सरकारले समानिकरणका बजेट २४ प्रतिशत नआउनु र राजश्वबाट विनियोजित भएका रकमहरु नआउनुले प्रत्यक्ष रुपमा हामिलाई असर गरिरहेको छ । त्यसका बाबजुत बागलुङ नगरपालिकाले ५५० भन्दा बढी योजनाहरु सम्पन्न गरिसकेका छौं र १५० वटा योजनाहरु अन्तिम फरफारकको अवस्थामा छन् ।

४) संघ र प्रदेशले बजेट नपठाउँदा योजनाहरु सम्पन्न गर्न सकेनौं भन्नुभयो । बागलुङ नगरका कुन कुन योजनाहरुमा प्रत्यक्ष असर गर्यो ।

- विशेष गरेर समानिकरणको बजेट नआउनुले प्रत्यक्ष रुपमा नगरपालिकाको सवै कुरालाई असर गरेको छ । त्यसले आगामी आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को बजेटलाई समेत प्रत्यक्ष असर गर्ने देखिन्छ ।

५) तपाईंले तर्जुमा गरेका कार्यक्रम कार्यान्वयनबाट सन्तुष्ट हुनुहुन्छ ?

- संघिय सरकार र प्रदेश सरकारले दिएको सिलिङ्ग अनुसार बजेट बनाउने हो । त्यसमा हामीले आन्तरिक श्रोतलाई भरपुर रुपमा प्रयोग गर्नुपर्ने परिस्थिति पनि छ । हामीले अहिले आन्तरिक रुपमा श्रोतलाई संकलन गर्नको लागि नयाँ रणनीति तयार गरेर जानुपर्ने देखिएको छ । त्यसले गर्दा अबको दिनहरुमा अबको आर्थिक वर्षमा हामीले रेभिन्यू कलेक्सनको विषयमा प्रभावकारी कार्यक्रम गराएर अगाडी बढ्नुपर्ने र रिजल्ट ओरिन्टेड कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकता, उत्पादनमुखी, उद्यमशिलताको विकास गर्ने कार्यक्रमहरुलाई प्राथमिकता दिएर अगाडी बढ्नुपर्ने परिस्थिति देखिएको छ । पूर्वाधारको रुपमा दीर्घकालिन योजनाहरु कुन-कुन हुन सक्छन् ति किसिमका योजनाहरुलाई अगाडी बढाउने । ठूला योजनाहरु हामीले मात्र गर्न सक्ने अवस्था नरहेकोले ठूला योजनाहरुलाई संघिय सरकार र प्रदेश सरकारसँग माग गर्नुपर्छ । साना योजनाहरुलाई ठूला योजनामा रुपान्तरण गर्नको लागि जग बसाल्ने किसिमका कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडी बढाउने विशेष पहल गर्ने तयारी छ ।

६) समृद्ध बागलुङ नगरका लागि तपाईंले गरेका प्रयास के-के हुन् ?

- सवैभन्दा महत्वपूर्ण कुरा शिक्षा र स्वास्थ्यमा धेरै परिवर्तन गरेका छौं । त्यसको रिजल्ट आउन १, २ वर्ष लाग्न सक्छ । स्वास्थ्य क्षेत्रमा धेरै ठूलो फड्को मारेका छौं । स्वास्थ्यका कर्मचारीहरुले पनि त्यो किसिमले काम गर्नुभएको छ । जसले गर्दा स्वास्थ्य क्षेत्रलाई गण्डकी प्रदेशमा बागलुङ नगरपालिकालाई चिनाउने किसिमले काम भइरहेको छ ।

शिक्षा क्षेत्रलाई आमुल परिवर्तन गर्नको लागि यस वर्षदेखि महत्वपूर्ण कामहरुलाई अगाडी बढाएका छौं । शिक्षा क्षेत्रमा विद्यालयहरुलाई डाउनसाइट गर्ने, स्थगन गर्ने, ‘एक कक्षा, एक शिक्षक’को नीति अवलम्बन गर्दै सवै विद्यालयमा वातावरण बनाउने, शिक्षामा पूर्वाधारको विकास गर्ने, बालमैत्री नगर घोषणा गर्नको लागि पूर्वाधार सहितका सम्पूर्ण ५१ वटा सुचाकहरु मध्य धेरै सुचकहरुलाई पुरा गरेर २०८१ पौष मसान्त भित्रमा बालमैत्री नगरपालिका घोषणा गर्नको लागि कार्यक्रम अगाडी बढाएका छौं । उद्यमशिलता विकासको लागि प्रत्येक वडामा धेरै काम गरेका छौं । पूर्वाधारको क्षेत्रमा ‘एक वडा, एउटा पक्की सडक’को अवधारणालाई अगाडी बढाएका छौं । सम्भवत अब आउँदो वर्षमा प्रत्येक वडाको वडा कार्यालयसम्म पक्की बाटो पुर्‍याउने लक्षय अनुसार अहिले धेरै पक्की सडकका योजनाहरु अगाडी बढिसकेको छ । बजार क्षेत्रको सुन्दरता बनाउने कुरामा फुटपाथ सहितको सडकको परिकल्पना गरेर अगाडी बढेका छौं । एउटा वडामा एउटा चिल्ड्रेन पार्क को अवधारणलाई अगाडी बढेको छ। सामाजिक विकासका गतिविधिलाई प्रभावकारी रुपमा काम गरिरहेका छौं । ठूला योजनामा मध्यपहाडी लोकमार्ग र कालिगण्डकी कोरिडोरको सडकलाई यथाशिघ्र छिटो सम्पन्न गर्नुपर्छ भनेर ति बाटोहरुको काम क्रमिक रुपमा अगाडी बढिरहेको जानकारी गराउन चाहन्छु । विशेष गरेर सचिवालयलाई व्यवस्थित गर्न र नगरपालिकाको कार्यालय व्यवस्थापनमा धेरै चुस्तता लिइसकेका छौं । यसलाई अझै प्रभावकारी रुपमा अगाडी बढाउनको लागि अहिले हामीले पूर्वाधारको काम र कर्मचारीको व्यवस्थापनको पक्षलाई सम्पन्न गरिसकेका छौं । अब दक्ष कर्मचारी र सेवालाई प्रभावकारी कसरी बनाउन सकिन्छ ? त्यसलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेका छौं । प्रत्येक वडामा नगरपालिकाको मुख्य कार्यालयमा आउनै नपर्ने गरी विशेष गरेर वडाबाट सेवा दिने र अनलाईन सिस्टमका सेवाहरुलाई प्रभावकारी रुपमा अगाडी बढाएका छौं । स्वास्थ्य क्षेत्रमा विशेष कार्यक्रम अगाडी बढाएका छौंभने २४ सै घण्टा आकस्मिक सेवालाई महत्वपूर्ण रुपमा अगाडी बढाएका छौं । नगरको छोरी कार्यक्रम प्रभावकारी रुपमा अगाडी बढेको छभने अब नगर प्रमुख स्वरोजगार कार्यक्रमलाई अगाडी बढाउँदैछौं ।

पर्यटन क्षेत्रमा धेरै ठूलो फड्को मारिसकेका छौं । पर्यटन क्षेत्रलाई लिपिबद्ध गरेर बागलुङ नगरपालिका भित्र रहेका जतिपनि पर्यटनका सम्भावना छन् तिनलाई अहिलेको आर्थिक वर्षमा प्वाइनमा विभाजन गरेर त्यो ठाउँमा जान सक्ने पूर्वाधारको तयारी गर्न लागिरहेका छौं । बजारलाई सुन्दरता बनाउनको लागि उज्यालो बागलुङ कार्यक्रम अन्तरगत विशेष गरेर राती पनि सुन्दर होस्

.... बाँकी ग पेजमा

uxj]hL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8åf/f ;+flnt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf

cWoIf lvdaxfb'/ sfsL{
;+yfks ;Dkfbs gjLg lzlz/ lj:s:
;Dkfbs chg{ sfsL{
cltly ;Dkfbs lbn lz/Lif
kd'v ;+jfbbftf ltn sdf/L s}];L
kaGws k|;fb yfkf
sfof{no sf7dfF8f ufpFkflnsf–@, eLdfkf]v/f
;Dks{sfof{no afun{ gu/kflnsf–@, afun{
kmf]g gDa/)^*–%@@)@$, (*%&^@)#)), (*%&^@%(%)
Od]n **Jananigrani.bgl@gmail.com**
db|0f gdbf 5fkvfgf, afun{ gu/kflnsf–#, afun{

afun{sf !) :yfgLo txsf kd'v / pkkd'vx?sf]kmf]g gDa/

gu/kflnsfx?	
afun{ gu/kflnsf kd'v a;Gtsdf/ >]i7 (*%&^@))^^	pkkd'v /fh'v8'sf (*%&^)))))!
hd|dL gu/kflnsf kd'v g/ axfb'/ kg -(*^#)$!#%%_	pkkd'v xl/x/ zdf{ -(*%!!%&((!_
uNsf]gu/kflnsf kd'v e/t u/] -(*%&^$)&%!_	pkkd'v kmdnfn lgp/] -(*%&^$)&%@_
9f]/kf6g gu/kflnsf kd'v bj sdf/ gkfnL -(*%^)@^##)_	pkkd'v wg axfb'/ sfot -(*$#%!@&%*_

ufpFkflnsfx?	
t}fn axfb'/ yfkf -(*%!!(^$()_	tf/fvf]nf ufpFkflnsf cWoIf wg axfb'/ la:s -(*%&^^^!!@^_
pkfWoIf led axfb'/ /f]sf -(*%&^^^!!@&_	a/]ª ufpFkflnsf cWoIf s[0f kl; fb zdf{ -(*%&^@@%%!_
pkfWoIf lblnk sdf/ kg -(*%!!&)$%*_	al8uf8 ufpFkflnsf cWoIf u08sL yfkf clwsf/L -(*%&^^^)((_
pkfWoIf led ;]g jg -(*%&^^^!))_	lg;Lvf]nf ufpFkflnsf cWoIf ;b{axfb'/ 3lt{ -(*$^*#!!!_
pkfWoIf kd| axfb'/ 3lt{du/ -(*%&^@*#!!_	tdfgvf]nf ufpFkflnsf cWoIf hf]snfn a9f -(*%&^@!@!(_
pkfWoIf lx/f sdf/L 5Gtofn -(*^&^$#&((_	sf7vf]nf ufpFkflnsf cWoIf /fh'yfkf -(*%&^&&))!_

- - - साप्ताहिक राशिफल - - -

d]if Jofj;flos sfddf /fdf]k|m8's]dfg{;lsg]5 . kgldn{gsf]pf}jf lzJ]f ofh /x]sf]5 .
a[if ljBf/al4sf]jsf; xg]5 . kgldn{gsf]pf}jf klg /xsf]5 . wd{s d{tyf ;dfh;]fdf dg nfUg]5 .
ldyg 3/df cltlysf]cfudg xg]5 . k/Llff cflbdf ;kmntf ldNg]5 . kd| h|jg ;an / ;kmn g/xg]5 .
s s{6 nfexfgL ;Vbf'v a/fa/L dWod vfnsf]lbg 5 . kd| al/df klg c;dew'b/L a9g ;S5 .
l;+x wd{s d{tyf ;dfh;]fdf dg nfUg]5 . ;VbV wfld{s ofqfsf]pf}u 5 . :jf|lbi6 ef]hg kfOg]5 .
sGof lzlffdf ;kmntf ldNg]5 . aGw'afGwjaf6 ljzJ]f ;xofu ldNg]5 . /d0fo/ ;Vbofqfsf]pf}u 5 .
tnf k/fksf/ ;dfh;]fh:tf sfo{df dg nfUg]5 . k|Llff ul/Psf]sfd k'/f xg]5 .
jlZrs snxsf]ofu ePsfn];+F aflbf jf 7§f ubf{;ts{ ckgfpgxf]nf . :jf:Yodf ;d:of cfpg ;S5 .
wg glhssf]ldq;F e[3f6 klg xg]5 . :jflbi6 ef]hgsf]cfgGb ;d]t kfOPnf . ;Gb/ klx/gnf]olQmTjdf lgvf/tf Nofpg]5 .
ds/ Jofj;fosf];Gbe{df cfbz{olQmTj ;F e]sf];xsfo{n]gofF e]bj ldNg]5 . kd| ;DaGw klg sl;nf]xg]5 .
s'De c?nfO{k]flj t kf/] sfd aGg]5 . /f]sPsf]sfd bf]xf]pf{/ kb|Tg ubf{kmTobf xg]5 .
dLg kl/jf/df e}dfhnfsf]cj:yf cfpnf . bafa / tgfj a9]sf]dx;'; xg]5 .

-Hof]ltifrfo{ k|;fb bhfn | ;[hlt xfd[kfqf]

काठेखोला गतिविधि

घरमै पुगेर ज्येष्ठ नागरिकको स्वास्थ्य परीक्षण

Ivd axfb'/ sfsL{

बागलुङको काठेखोला गाउँपालिकाले ज्येष्ठ नागरिकहरुको घर-घरमा पुगेर स्वास्थ्य परीक्षण गरेको छ । गाउँपालिकाले वडा नम्बर ५ विहुँ र वडा नम्बर ७ रेशबाट ज्येष्ठ नागरिकहरुको घर दैलोमै पुगेर स्वास्थ्य परीक्षण सुरु गरेको हो । गाउँपालिकाले वडा कार्यालय र स्वास्थय चौकीसँगको सहकार्यमा आठ ओटै वडाका ज्येष्ठ नागरिकको घरमै पुगेर स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने

स्वास्थ्य शाखाले जनाएको छ ।

काठेखोला गाउँपालिका स्वास्थ्य शाखाका प्रमुख सोमनाथ पाण्डेयले वर्षको दुई पटक ६० वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिकको घरमै पुगेर स्वास्थ्य परीक्षण गर्न सुरु गरिएको बताउनुभयो । 'यस वर्षदेखि ज्येष्ठ नागरिकहरुको घरदैलोमै पुगेर स्वास्थ्य परीक्षण गर्न सुरु गरिसकेका छौं,' स्वास्थ्य शाखा प्रमुख पाण्डेयले भन्नुभयो,' आगामी वर्षदेखि वर्षमा दुई पटक ज्येष्ठ नागरिकको घरदैलोमा पुगेर स्वास्थ्य परीक्षण गर्ने तयारी गरेका छौं ।'

घरदैलोमा पुगेका स्वास्थ्यकर्मीले ज्येष्ठ नागरिकको सुगर, प्रेसर, मुटु सम्बन्धी रोगको परीक्षण गर्ने गरेका छन् । 'गाउँघरमा नसर्ने रोगका

.... बाँकी ८ पेजमा

गुहेली सञ्चार सहकारी संस्था लिमिटेड बागलुङद्वारा प्रकाशित जननिगरानी साप्ताहिक पत्रिका सातौं वसन्त पुराभई आठौं वर्षमा प्रवेश गरेको सुखद् अवसरमा उत्तरोत्तर प्रगतिको

हार्दिक शुभकामना व्यक्त गर्दछौं ।

vu/fh uf}d
kdv kzf;sLo clws[t

tj]h axfb'/ yfkf
pkfWoIf

/fh' yfkf
cWoIf

v8s axfb'/ yfkf
j8f cWoIf
Pjd\
वडा कार्यालय परिवार
काठेखोला गाउँपालिका-१, बागलुङ

ljBfklt zdf{
j8f cWoIf
Pjd\
वडा कार्यालय परिवार
काठेखोला गाउँपालिका-२, बागलुङ

sh axfb'/ lj=s=
j8f cWoIf
Pjd\
वडा कार्यालय परिवार
काठेखोला गाउँपालिका-३, बागलुङ

nIdOf kg
j8f cWoIf
Pjd\
वडा कार्यालय परिवार
काठेखोला गाउँपालिका-४, बागलुङ

1fdgfy s8]h
j8f cWoIf
Pjd\
वडा कार्यालय परिवार
काठेखोला गाउँपालिका-५, बागलुङ

a[:ktL zdf{
j8f cWoIf
Pjd\
वडा कार्यालय परिवार
काठेखोला गाउँपालिका-६, बागलुङ

k]l axfb'/ nId5fg]
j8f cWoIf
Pjd\
वडा कार्यालय परिवार
काठेखोला गाउँपालिका-७, बागलुङ

k[dfgGb s8]h
j8f cWoIf
Pjd\
वडा कार्यालय परिवार
काठेखोला गाउँपालिका-८, बागलुङ

काठेखोला गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय परिवार, बागलुङ

बित्तिय अनुशासनमा बाधौं सहकारी

kþfz a/fn

२०७९ सालको पुसमा बागलुङ सदरमुकाम स्थित एक पार्टी प्यालेसमा भएको साधारणसभामा इमेज बचत तथा ऋण सहकारी संस्थाका अध्यक्ष तथा ढोरपाटन नगरपालिकाका प्रमुख देवकुमार नेपालीले चर्को स्वरमा भाषण गरे । तपाइहरु अन्त कतै नजानुहोस् । यहीं हामीले आर्कषक व्याज दिन्छौं । बचतकर्ताले चाहेमा लाइन लगाएर बचत फिर्ता गरिदिनछौं ।

यो उनको भाषणमा धेरैको चर्को तालीपनि आयो । मंचमा बस्नेलाई खादा र मालाले झकीझकाउ बनाइएको साधारणसभामा मासु र पुलाउको खाजा तयार थियो । सहकारीको शेयर सदस्य समेत नभएका एक युवाले कार्यक्रम संचालन गरे । उक्त साधारणसभामा न प्रगती प्रतिविदन बितरण भयो, न आर्थिक र लेखा समितिको प्रतिवेदन नै आयो । सहकारीको पदाधिकारी को थिए भन्ने पनि सहभागिले थाहा पाएनन् । खाली नाफामा गएको र सयौं नागरिकको करोडौं रकम थप बचत गराउन सक्ने गरी अध्यक्षले सबैलाई संस्थामा बोलाए ।

पररर तालि पिटेकाहरुले पुलाउ मासु खाएर फर्के । संयोगले पंक्तिकार सहितका सहपाठीले उक्त कार्यक्रममा पानीपनि खाएनन् । चिसो मौषम भएकोले पानी खाने कुरै भएन । अर्कै कार्यक्रममा खाजा खाएरै आएकाहरु त्यो भोजमा सहभागि भएनन् । त्यो भाषणले करोडौ रुपैयाँ तरलता हुनेहरुले बैंकबाट झिकेर इमेज सहकारीमा बचत गरे । १८ प्रतिशत सम्म व्याज पाउने आसाले बैंकमा भन्दा सहकारीमा आर्कषणझै देखियो ।

दुइ महिना नबित्दै बागलुङमै शाखा संचालन गरेको शिवशिखर सहकारी डुब्यो भन्ने लहर आयो । बचतकर्ताहरु रकम फिर्ता माग्न गए । पैसा नपाएपछि सपिङ सेन्टरबाट सामान उठाएर ल्याउन थाले । ठूलो रकम हुनेहरु अलमलमा परे । त्यसपछि इमेजमा समस्या आउने कुरा हल्ला फैलियो । नभन्दै बैसाख ६ गते नै इमेजमा त्यो परिस्थिति आइ छाड्यो । सूचना प्रकाशित गरेर तरलता अभाव देखाउँदै सहकारी बन्द गर्ने तयारीमा इमेज कस्सियो ।

> ce\]klg ;xsf/L lakGg hgtfsf] ;fyL xg\. tL ;xsf/Lsf]plrt cgUdg / dNofs\g ug{;Sbf ls;fg / dhb'/sf]lxt xg\5 . x/\s ls;fg / dhb'/nfO{art u/] dflns aGg]ca;/ klg ;xsf/Ln]g}lbg]xf]. To;sf]kf/bzL{f / lalQo cgzf;g sfod ug{ u/fpg]sfd eg]/fHo ;\6qs}xf].

त्यो घटना पुष्टी हुन एक महिना लाग्यो । त्यसपछि करोडौं बचत गरेका बचतकर्ताहरु सडकमा आउन बाध्य भए ।

त्यतिबेलासम्म सहकारीका अध्यक्ष नेपालीले देश छाडिसकेका थिए । नगरपालिकामा कार्यवहाकको पत्र पुगिसकेको थियो । यता प्रहरीलाई नै सूचना दिएर नेपाली भारत पसे । बिस्तारै कुरा खुल्यो, नेपालीले २ अर्बबढी रकम ठगी गरिसकेका रहेछन् । करोडौं रकम बैंकबाट पनि ऋण लिइएको पाइयो । जसका कारण साना देखि ठूला बचतकर्ता ठगिए । कतिपयको चुल्हो बल्न पाएन । कतिले बैंकबाट झिकेर ल्याएको रकम डुब्यो ।

यो त एउटा नमूना घटना मात्रै हो । छिमेकी पर्वतमा पनि यस्तै घटना भयो । ग्रामीण कृषि बिकास सहकारी संस्थाका अध्यक्ष लेखनाथ शर्माले दशै खर्च चाहियो भन्दै भल्डबाटै १ करोड ९५ लाख रकम झिकेर घर लगे । सफ्टवेयर बिगारियो, आफन्तलाई ऋण दिइयो, तर नक्कली फाइल खडा भयो । यो घटना सार्वजनिक हुनासाथ शर्मा पक्राउ परेका छन् । उनी अहिले जेलमा परेका छन् ।

त्यो भन्दा डरलाग्दो त पर्वतकै तपाइ हाम्रो सहकारी संस्थाका अध्यक्ष बालगोपाल श्रेष्ठले नियोजित रुपमै सहकारी ठगी गरे । श्रेष्ठले झण्डै २९ करोड ठगेको खुलेको छ । ठग्ने नियत उनले बर्षौंदेखि बनाएको खुल्यो । बाबुआमाबाट नगदमा अंश बुझ्ने, आफ्नै नाउँमा कुनैपनि बैंक खाता नखोल्ने, परिवारकै सदस्यलाई अर्कैको सन्तान बनाएको कागजात तयार पार्ने र उनीहरुकै नाउँमा घरघडेरी जोड्ने काम गरे ।

त्यसरी करोडौं रकम अपचलन गर्न सफ्टवेयर डेभलपरलाईनै प्रयोग गरियो । कृतिम ऋणी खडा भएर रकम भने अध्यक्षलाई दिइयो । ती कामकालागि पटक पटक बैठक बसेको पनि माइन्युट बनाइयो । बैठकमा सबैसदस्यलाई एकएक हजार र अध्यक्षर कोषाध्यक्षलाई७ हजार५ सय रुपैयाँ भत्ता दिइयो । ढुंगा गिटी फोडेर रकम संकलन गरेका बचतकर्ताको रकम हिनामिना भयो । उनीहरुको पसिनालाई बेइमान गरेर रकम उठाएपछि अध्यक्ष नै फरार भए ।

बालगोपालकै भाइ किसोर श्रेष्ठ अध्यक्ष रहेको माता पाथिभरा सहकारीमा पनि ११ करोड ठगी भयो । जसरी दाइले सहकारीमा ठगेका थिए, भाइको सहकारीको ठगी प्रकृति पनि उस्तै खालको छ । मिलेमतोमै रकम हिनामिना गरेपछि अहिले श्रेष्ठ दाजुभाइ फरार छन् । अष्ट्रेलियाका विभिन्न सहरमा बसेर उनीहरुले फोटो पोष्ट गरेको देखिन्छ ।

यी प्रतिनिधि घटना मात्रै हुन् । देशभर अहिले निकै तामधाम गर्ने सहकारीहरु डुवेका छन् । सहकारी डुब्नुमा संचालकको मनोमानी खर्च देखिएको छ । जनताको बचत रकममा उनीहरुले गिद्देनजर लगाएको कारण यो समस्या आएको प्रष्टै भएको छ । सहकारी रजिष्ट्रारको कार्यालय, प्रहरी र अन्य निकायले गरेको अनुसन्धान तथा सरकारी वकिलको कार्यालयले दायर गरेको अभियोजनमा पनि सहकारी ठग्ने नियत राखेको प्रष्ट हुन्छ ।

यतिबेला जसले बचत गरेको थियो, उनीहरु पीडित भएका छन् । कतिपयले शेयर

.... बाँकी ५ पेजमा

uxÜhL ;~rf/ ;xsf/L ;\yf lnld6\ afun\åf/f kþflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}j ;Gt k'/fe0{cf7f} jif{df k\|j]z u/\]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

xl//fd÷ladnf lj:s:
kf]kf06/
Pjd\

श्री बलेवा हरिराम सुन चाँदी पसल
बा.न.पा.-२, समिक्षालय रोड, बागलुङ

uxÜhL ;~rf/ ;xsf/L ;\yf lnld6\ afun\åf/f kþflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}j ;Gt k'/fe0{cf7f} jif{df k\|j]z u/\]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

rGb|u0fz
kf]kf06/
Pjd\

आविस्कार स्टेशनरी
बा.न.पा.-२, समिक्षालयरोड, बागलुङ

uxÜhL ;~rf/ ;xsf/L ;\yf lnld6\ afun\åf/f kþflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}j ;Gt k'/fe0{cf7f} jif{df k\|j]z u/\]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

;hg kl/of/
kf]kf06/
Pjd\

जनप्रिय टेलर्स परिवार
बागलुङ नगरपालिका-२, बागलुङ

uxÜhL ;~rf/ ;xsf/L ;\yf lnld6\ afun\åf/f kþflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}j ;Gt k'/fe0{cf7f} jif{df k\|j]z u/\]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

sdf/ kf\}h
kf]kf06/
Pjd\

प्रोफेशनल कम्प्युटर इन्स्टीच्युट
बा.न.पा.-२, बागलुङ

uxÜhL ;~rf/ ;xsf/L ;\yf lnld6\ afun\åf/f kþflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}j ;Gt k'/fe0{cf7f} jif{df k\|j]z u/\]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

tfn axfb'/ sf]
kf]kf06/
Pjd\

होटल सितल एण्ड पार्टी प्यालेस
बागलुङ

uxÜhL ;~rf/ ;xsf/L ;\yf lnld6\ afun\åf/f kþflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}j ;Gt k'/fe0{cf7f} jif{df k\|j]z u/\]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

नमुना अफसेट प्रेस, बागलुङ

; fgf-------------------

सबै टोलमा गोरेटो बाटो थिए । गाउँमा सवारी चल्ने सडक विस्तारको लहर चल्यो मानिस र गाईवस्तु ओहोरदोहोर गर्ने गोरेटा बाटो मासिन थाले । बनेका सडक विस्तार होस् वा नयाँ बन्ने सडक किन नहुन् ? सबैको पहिलो प्रहार बन्यो, गोरेटो बाटो । थोरै भए पनि सार्वजनिक जग्गा पर्ने, पहिलैकै बाटो हुँदै सडक बनाउँदा सहज हुने र बिना स्टिमेट बन्ने सडकका लागि पहिलेकै गोरेटो पद प्रदर्शक बन्ने भएकाले धेरैले त्यसै गरे । तर अहिले तिनै गोरेटाको अभावमा गाउँले जीवन कष्टकर बन्दै गइरहेको छ ।

स ड क सबैका घर-घरमा पुग्दैन । गाउँमा मेलापात होस् वा जन्ती र मलामी जाँदा होस् हिउँदमा हिलाम्मे र वर्षाको समयमा धुलाम्मे हुने सडकले अहिले पुराना गोरेटाको याद दिलाउँछन् । भीमापोखरा मात्रै होइन, बागलुङ जिल्लाभर रहेका अधिकांश वडामा रहेको समस्या हो यो । गोरेटोबाटो मासिँदा गाउँले जीवन प्रभावित भएपछि काठेखोला गाउँपालिकाका वडाहरुले गोरेटो मर्मत तथा निर्माणको अभियान थालेको छ । पछिल्लो दुई वर्षमा १५ किलोमिटर बढी गोरेटो बाटो मर्मत तथा निर्माण भइसकेको गाउँपालिकाले जनाएको छ जनाएको छ ।

'हाम्रो वडाका सबै टोलमा गोरेटो बाटो पुगेको छ, अहिले मर्मत भएको गोरेटो बाटोले मेलापात ओहोरदोहोर गर्न सजिलो छ', काठेखोला गाउँपालिकाकी कार्यपालिका सदस्य पूर्णमायाँ सुनारले भन्नुभयो,'पहिलै मास्न हुन्थेन, अहिले भए पनि बनेका छन् ।' सडक बनाउँदा गोरेटो काटेर बनेका अग्ला कान्ला र माटो भरिएर बनेको भीरमा स्थानीयवासीले कष्टले यात्रा गर्ने गरेका थिए । अप्ठ्यारो छिचोलेर पुरानो गोरेटोमा पुग्दा मानिसको आवतजावत कम भएकाले गोरेटोमा जंल भरिएको थियो । 'पहिले हामीले डहर भन्थ्यौं, अहिले पदमार्ग भन्ने चलन छ, गोरेटो बाटो नहुँदा जनतालाई सास्ती भएको हामीले देखेका छौं', वडा नं. २ का अध्यक्ष विद्यापति शर्माले भन्नुभयो,' सवारी कुद्ने सडक मात्रै सबै कुरा होइन भन्ने लाग्यो, हामीले धेरै गोरेटा बाटो मर्मत र पुनर्निर्माण गरेका छौं ।'

सार्वजनिक खरिद ऐनमा कुनै नयाँ संरचना बनाउँदा बनिरहेका पुराना संरचना भत्किएमा नयाँ बन्ने योजनाले नै पुराना संरचना पुनर्निर्माण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । तर उपभोक्ता समितिमार्फत बन्ने सडक हुन् वा निर्माण व्यवसायीले बनाउने सडक, कसैले पनि गोरेटोमा ध्यान दिएको पाइँदैन । 'सहरको जस्तो अवस्था गाउँमा हुँदैन, सबै कामका लागि सवारी प्रयोग हुन्छन् भन्ने छैन, पैदल हिँड्न सडकमा कठिन हुन्छ', शर्माले भन्नुभयो,'मेलापात, जन्ती, मलामी, वल्लोगाउँ पल्लोगाउँ गर्ने बाटासमेत नभएकाले हामीले गोरेटो पुनर्निर्माण थालेका हौं ।'

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रममा सहभागी मजदुरको प्रयोग गरेर वडाहरुले गोरेटो बाटो निर्माण गरेको वडा नं. ५ का अध्यक्ष ज्ञामनाथ कँडेल बताउँछन् । यो कार्यक्रमको परिचालन गर्दा बेरोजगारको सूचीमा रहेका सबैले सहजै काम पनि गर्न सक्ने र परिणाम पनि राम्रो आएको छ । धमाधम टोलटोलमा गोरेटो बाटो मर्मत र निर्माणका काम हुन थालेपछि स्थानीयवासी हर्षित छन् ।

lalQo----------------

सदस्य नै नबनी करोडौं बचत गरेको पाइयो । सहकारीको नियम बिपरित भैरहेका कामप्रति सहकारी अभियानकर्मीले कहिले पनि चासो राखेनन् । कम्तिमा बचतकर्तालाई साक्षर बनाएको भए गरिखानेबर्गको बचत हिनामिना र ठगी हुने थिएन । कतिपयलाइ भने लोभले लाभ, लाभले बिलाप बनाएको अबस्था छ । बैंकबाट ९ प्रतिशत व्याजदरमा ऋण झिकेर इमेज सहकारीमा १८ प्रतिशत व्याज आउने भन्दै बचत गरेको पनि भेटियो । तर लगानी नै नगरेको सहकारीले यतिधेरै व्याजदर कसरी देला भनेर सोच्नै नसक्नेहरुले बचत रकम डुवाएका छन् । कतिपयले त छोटो समय भएपनि व्याज आउला र मोज गरौंला भन्दै तत्काल बुझाउनुपर्ने रकम समेत सहकारीमा जम्मा गरेको देखियो । यस्ता प्रकृतिले घोषीत र अघोषीत करोडौं रकम ठगी भएको छ ।

प्रहरीमा जाहेरी परेकै रकममात्र बैधानिक मान्दापनि इमेजमा मात्रै २ अर्बबढी ठगी भएको उल्लेख छ । डेढबर्षदेखि बचतकर्ताहरु साम न व्याजमा परेका छन् । आउने निश्चित पनि छैन । सिआइबीले रेडकर्नर जारी गरेको समेत ६ महिना पुग्न लाग्दा इमेज सहकारीका संस्थापक नेपाली भारतमै बसेर बेलाबेला सामाजिक संजालमा आउने, केही आफन्तसँग सम्पर्क गर्ने गरिरहेका छन् । प्रहरी र राज्य संयन्त्र गम्भिर नभएकोले उनी समातिने संभावना नै छैन । बरु उनले संघर्ष समितिमा बसेकाहरुबाटै आफ्नो कर नतिरेका घर जग्गा कर तिराएर उम्काएकाछन् । कतिपयलेत रकम फिर्ता पाएकोले बोल्नै छाडेको आरोप लागेको छ । तर नेपालीले राज्यसंयन्त्रको दुरुपायोग गरेर गतिलो पहुँच लगाएको देखिन्छ ।

त्यसो त यतिबेला गृहमन्त्रीलाईनै सहकारी ठगीको आरोप लागिरहेको छ । यदि उनको आरोप सत्य हो भने सहकारी ठगीलाई समात्ने, बचतकर्ताको रकम फिर्ता गर्ने सरकारी चाहना छैन । अर्थात बचतकर्ताको रकम फिर्ता गर्ने कुरा मात्र हैन, गैरकानूनी रुपमा सहकारीको रकम कंपनीहरुमा लगानी गर्ने, कम्पनीका संचालक र प्रबन्धकहरुलाई बिना धितो करोडौं रकम लगानी गर्ने काम भएको प्रमाणमा पनि कारवाही प्रकृया थाल्न राज्य मौन छ । यद्यपी केही सहकारी ठगीलाई उजागर गर्न संसदीय समिति समेत बनेको छ । महिनौं लामो रस्साकस्सीले बनेको संसदीय समितिलाई नै काम नलाग्ने बनाउने खतरा समेत छ । यसरी हेर्दा नेपाल भरका हजारौं सहकारी मध्ये एक प्रतिशत हाराहारी मात्रै बेइमान देखिएका हुन् । तर शुरुमा जनताको पक्षमा बोलेझै गरेर करोडौ रकम हिनामिना पार्नेहरुबाट बढी सचेत बन्नु पर्ने सिकाइ भएको छ ।, जनप्रतिनिधि, दलको नेता र सामाजिक अभियान्ताको रुपमा आएकाहरुले नै ठगी गरेका देखिन्छ । तसर्थ सबै सहकारीलाई एउटै डालोमा हालेर हेर्न नसकिएला । तर सहकारीको बिनियम पालना भए नभएको भने अबस्य छानविन हुनैपर्छ ।

जतिबेला सम्म सहकारी संस्था हेर्ने डिभिजन कार्यालय थियो, त्यतिबेला चुस्त अनुगमन र पारदर्शीता भएको देखिन्छ । एकादुइ सहकारीमा त जहिलेपनि समस्या आएकै हो, तर नियोजित रुपमा भएका ठगी भने पछिल्लो समय आएको हो । यतिबेला सहकारीलाई स्थानीय तहको क्षेत्राधिकारमा राखिएको छ । स्थानीय तहमा सहकारी हेर्न एकएक जना मात्रै कर्मचारी खटाइएको छ । जसले सूचि तयार गर्नपनि नभ्याउने अबस्था छ ।

सहकारीलाइपनि प्रदेश र संघमा दर्ता गर्ने पद्दती समेत राखिएको छ । धेरै जिल्ला कार्यक्षेत्र बनाएर धेरै रकम संकलन गरेकै कारण उनीहरु प्रदेश र संघमा दर्ता हुने कामबाटै ठगी धन्दा शुरु भएको छ । नगरपालिका वा गाउँपालिकाले अनुगमन नगरेको कमजोरीको अबसर खोजेर ती सहकारीले जनतालाई ठगेका छन् । तसर्थ ती नियत राख्नेहरुको कर्तुत राज्यले समयमा पहिचान गर्नुपर्छ । अन्याथा आर्थिक बिकासमा योगदान दिएका सबै सहकारी ठग र बदमास हुन् भन्ने भास्य सिर्जना हुनेछ ।

अब तत्काल सबै सहकारीको अनुगमन गरेर उनीहरुको बित्तिय अबस्था बिस्लेषण गरेर जाने हो भने पुन राज्यको सहयोगी मात्र हैन, बिकासको साझेदार पनि फेरी सहकारी नै बन्न सक्छन् । तर सहकारी आर्थिक बिकासको मेरुदण्ड हो भन्दैमा बैंकले भन्दापनि बढी रकम राख्न पाउने गैरकानूनी अबसर भने दिनु भएन । सहकारीमा राखेको रकमको श्रोत नखोज्ने, मनलागि राख्न र झिक्न पाउने व्यवस्थालाई पनि अलिकती कडाइ गर्न जरुरी छ । यो अबस्था भएमा बचतकर्ताले श्रोत नखुलेको रकम राख्न पाउने छैनन् । त्यसले सम्पत्ति शुद्दिकरणमा पनि सहयोग पुग्छ । अझैपनि सहकारी बिपन्न जनताको साथी हुन् । ती सहकारीको उचित अनुगमन र मूल्यांकन गर्न सक्दा किसान र मजदुरको हित हुनेछ । हरेक किसान र मजदुरलाई बचत गरेर मालिक बन्ने अबसर पनि सहकारीले नै दिने हो । त्यसको पारदर्शीता र बित्तिय अनुशासन कायम गर्ने गराउने काम भने राज्य संयन्त्रकै हो । त्यति गर्न सकेमा सहकारी ठगीको समाचार लेख्न र सुन्न पर्ने छैन । न त जनता ठगिएको देख्ननै पर्छ । बरु सहकारीमा बसेर किसान र मजदुरले करोडौं कमाएको सफलता लेख्ने दिन बनाउन सकिन्छ ।

६ औं वार्षिकोत्सव

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afun"åf/f kjsflzt
hgIgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ j ;Gt k'/fe0{cf7f}+
jiff{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj ;/df pQ/f]Q/ k|ultsf]
हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+
ofd stf/
kf|kf06/
Pjd\
बुद्धचित्त आयुर्वेद, बागलुङ

६ औं वार्षिकोत्सव

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afun"åf/f kjsflzt
hgIgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ j ;Gt k'/fe0{cf7f}+
jiff{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj ;/df pQ/f]Q/ k|ultsf]
हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+
l;hf{ yfkf
cWoIf
Pjd\
धवलागिरी सामुदायिक स्रोत विकास केन्द्र (डिसिआरडिसि), बागलुङ

६ औं वार्षिकोत्सव

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afun"åf/f kjsflzt
hgIgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ j ;Gt k'/fe0{cf7f}+
jiff{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj ;/df pQ/f]Q/ k|ultsf]
हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+
lgzfg v8\sf
lk|G;kn
Pjd\
गुराँस विद्या सदन, बागलुङ
df}d lgs}uld{/ kþlift ePsf]xfF ;Dk0f{ f0{:jR5 kfgL lkpgsf
;fy}cfkm\gf] :jf:Yosf]Vofn /fVgx\gsf nflu xflb{s cg'/f]w ub{5f}+ .

६ औं वार्षिकोत्सव

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afun"åf/f kjsflzt
hgIgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ j ;Gt k'/fe0{cf7f}+
jiff{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj ;/df pQ/f]Q/ k|ultsf]
हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+
lj qmd zdf{ ;lrj
tf}bfgfy uf}td cWoIf
Pjd\
विवाईसी बागलुङ परिवार

६ औं वार्षिकोत्सव

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afun"åf/f kjsflzt
hgIgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ j ;Gt k'/fe0{cf7f}+
jiff{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj ;/df pQ/f]Q/ k|ultsf]
हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+
buf{yfkf÷;Gtf]f cfrfo{
kf|kf06/
Pjd\
माइक्रो कम्प्युटर सप
बा.न.पा.-२, बालमन्दिर रोड, बागलुङ

सहकारीमा फेरी सुनौलो बिहानको संकेत

; ±d 3lt{u/

गत वर्ष बागलुङका सहकारीका लागि निकै सकसपूर्ण रह्यो । बागलुङमा सञ्चालित इमेज बचत तथा ऋृण सहकारी संस्था लि. र शिवशिखर सहकारीले यहाँका बचतकर्ताको झण्डै तीन अर्ब रुपैयाँ कुम्ल्याएर भागेपछि बागलुङमा आर्थिक हाहाकार नै मच्चियो । ठूलो रकम बजारबाट गायब भएपछि आर्थिक अभाव त भयो नै त्यो भन्दा ठूलो क्षति सहकारी माथिको विश्वासमा भयो। दुई सहकारीको बदमासीका कारण गुमेको विश्वास फर्काउन बागलुङका सहकारीकर्मीहरुलाई अहिले पनि हम्मेहम्मे परिरहेको छ ।

झण्डै दुई दशक लामो बागलुङको सहकारी आन्दोलनमा इमेज र शिवशिखर प्रकरणले दिएको धक्का सबैभन्दा ठूलो थियो । त्यसैले पनि यसको पराकम्पहरु यदाकदा बाँकी छन् । यति हुँदाहुँदै पनि अब विस्तारै बागलुङका सहकारी संस्थाहरु आफ्नो लयमा फर्किने कोसिसमा देखिन्छन् । गतवर्षको तुलनामा अवस्था विस्तारै सामान्य हुँदै गएको सहकारी अभियन्ता तेजेन्द्र थापा बताउनुहुन्छ । 'केही सहकारीहरुमा अहिले पनि हल्का फुल्का तरलताको समस्या कहिलेकाँही देखिन्छ,' उहाँले भन्नुभयो,'गतवर्षहरुको जस्तो समस्या भने छैन । अहिलेको समस्या भनेको लगानीमा रहेको ऋृण उठाउने चूनौती हो ।'

देशव्यापी रुपमै देखिएको सहकारीको समस्या र दुर्गा प्रसाईंको अभियानले पनि कतिपय सन्दर्भमा अप्ठ्यारो पारेको उहाँले बताउनुभयो । 'सहकारी समस्या देशव्यापी नै देखियो, त्यसले गर्दा पनि सहकारीप्रतिको विश्वासमा कमि आयो । हल्लाको भरमा सहकारी डुब्छन् र ऋृण तिर्नु पर्दैन भन्ने खालको प्रचारबाजीले समस्या परेको छ,' थापाले भन्नुभयो । इमेज र शिवशिखर सहकारी प्रकरणले बागलुङका सहकारीलाई ठूलो पाठ सिकाएको उहाँको भनाई छ । 'यी दुई सहकारीले गर्दा झेल्नुपरेको समस्याले यहाँका सहकारीलाई ठूलो पाठ भएको छ,' उहाँले भन्नुभयो,'यो कुरालाई ध्यानमा राखेर आफ्नो संस्था भित्रको कमिकमजोरीलाई सुधार्ने काम भएन भने त सहकारी सञ्चालकको नियत नै ठिक नभएको भन्ने बुझ्न सकिन्छ । अहिले बागलुङमा त्यस्तो सहकारी छैनन् भन्ने लाग्छ ।'

इमेज र शिवशिखरको घटनाले सहकारीहरुलाई नीति विधि र प्रविधिमा चलाउनुपर्छ भन्ने धारणा बलियोसंग स्थापित भएको जिल्ला सहकारी संघ बागलुङका सचिव तेजप्रसाद शर्माले बताउनुभयो । 'पहिले ऋृण लगानीको विषयमा आफ्नै सदस्य त हो नि भनेर अलि खुकुलो गर्ने चलन थियो,' उहाँले भन्नुभयो,'पछिल्लो घटनाक्रमले हामीलाई ठूलो पाठ सिकाएको छ । अब नीति र विधि भन्दा बाहिर जानु हुँदैन भन्नेमा सबै

cfjZostf eGbf al9 ;xsf/L vNg]/ Pp6}JolQm w]/} ;xsf/Ldf cfj4 eP/ C0f nhfg]ubf{klg ;xsf/Ldf ;d:of cfpg]u/]sf atfO{5 . ;xsf/L cleoGtf / ;~rfnsx? ;b:o a9fpg dfq geO{;xsf/L lzIff lj:tf/ ug{df s]lGb|t xgkg]{b]vG5 .

जना एकमत भएका छौं ।'

आन्तरिक कोषलाई बलियो बनाउने र ऋृण लगानीलाई कडाई गर्दै लैजाने अवस्थामा सहकारी पुगेको उहाँको भनाई छ । 'सहकारीमा देखिएको समस्याले गर्दा ऋृण लगानीमा अलि बढि कडाई गर्नुपर्ने भएको छ, त्यसले गर्दा साना व्यवसायीलाई अप्ठ्यारो भएको छ,' शर्माले भन्नुभयो ।

जिल्ला सहकारी संघ बागलुङकी अध्यक्ष एवं सहकारी संघका केन्द्रीय सञ्चालक हुमाकुमारी जिसी अन्जुले कोरोना महामारीले भन्दा ठूलो संकट इमेज र शिवशिखर प्रकरणले सहकारीमा ल्याएको बताउनुभयो । 'आर्थिक मन्दी र कोरोना महामारीको समयमा पनि यस्तो अप्ठ्यारो परेका थिएन, जसरी इमेज र शिवशिखरले रकम अपचलन गरेर गएपछि यहाँका सहकारी र सहकारीकर्मीले समस्या झेल्नुपर्‍यो,' उहाँले भन्नुभयो,' सदस्यहरुको मनमा शंका पसेर सबै सहकारी यस्तै हुने हुन् कि भन्ने हुँदा केही समय त सहकारी धानिनै गाह्रो भयो । तर अहिले विस्तारै पुरानै अवस्थामा फर्किने क्रममा छन् ।'

सहकारीका कर्जा असुलीमा अहिले पनि केही समस्या रहेको उहाँले बताउनुभयो । 'लगानी गरेको रकम उठाउन सहकारीलाई केही समस्या भएको छ, नसक्नेले भन्दा पनि सक्नेहरुले तिर्न अटेर गरेका छन्,' उहाँले भन्नुभयो,'केही दिन अगाडि हामी बागलुङका सबै सहकारीहरु बसेर सामुहिक सूचना जारी गरेपछि केही सचेत भएको र ऋृणिहरु सम्पर्कमा आउन थालेका छन् । यो विषयमा हामीले स्थानीय सरकार, राजनीतिक दलहरुलाई पनि राखेर छलफल गर्दैछौं ।' इमेजमा देखिएको समस्या समाधानका लागि जिल्ला सहकारी संघले सहजीकरणको प्रयास गर्दागर्दै त्यसका सञ्चालकहरु भागेपछि समस्या उत्पन्न भएको उहाँले बताउनुभयो ।

नियमनकारी निकायको कमजोरीले गर्दा केही सहकारीले बदमासी गरेको त्यसको मारमा सबै सहकारी परेको जिल्ला बचत तथा ऋृण सहकारी संघका अध्यक्ष चण्डीप्रसाद शर्मा पौडेल बताउनुहुन्छ । 'संघीयतापछि डिभीजन सहकारी कार्यालय खारेज भयो, स्थानीय तहलाई सहकारी जिम्मा लगाईयो तर पूर्ण अधिकार दिईएन,' उहाँले भन्नुभयो,'दुई वटा स्थानीय तहमा कार्यक्षेत्र भएको सहकारीलाई स्थानीय तहले हेर्न नपाउने भएपछि समस्या त्यहीबाट भएको हो । नियमनकारी निकायको कमजोरीको फाईदा उठाउँदै केहीले बदमासी गरे त्यसको मार सबैले खेप्नुपर्‍यो ।'

पौडेलले पनि कर्जा असुलीमा कडाई गर्न सके अब बागलुङका सहकारीहरुमा समस्या नआउने बताउनुभयो । 'यहाँका सहकारीहरु सामान्य अवस्थामा फर्किन थालिसकेका छन्, यो असार मसान्तमा राम्रोसंग कर्जा उठाउन सकेको खण्डमा अब सहकारी तङ्ग्रिन्छन्,' उहाँले भन्नुभयो । सहकारी स्वनियमनकारी संस्था भएकाले सञ्चालक र सदस्यहरुले नै विशेष ध्यान दिनुपर्ने राष्ट्रिय सहकारी बैंकका केन्द्रीय सञ्चालक रामबहादुर जिसी बताउनुहुन्छ । 'स्वनियमनकारी संस्था भएकाले सञ्चालक र सदस्यले विशेष ध्यान दिनुपर्छ,' उहाँले भन्नुभयो,'नियमनकारी निकायले पनि अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउनु जरुरी छ ।' आगामी आर्थिक वर्षको नीति कार्यक्रम र बजेटमा सरकारले सहकारीको ऋृण नतिर्नेहरुलाई पनि कालोसूचीमा राख्ने व्यवस्था गरेकाले अब खराब कर्जा घट्ने उहाँको विश्वास छ । 'बैंकको ऋृण नतिर्नेहरुलाई जस्तै गरी सहकारीका ऋृण नतिर्नेलाई पनि कालो सूचीमा राख्नेगरी सरकारले कार्यक्रम ल्याएपछि खराब कर्जा कम होला भन्ने लागेको छ,' जिसीले भन्नुभयो,'सरकारले नियमनकारी निकायलाई प्रभावकारी बनाउने र अनुगमनको पाटोलाई बढाउने योजना अगाडि सारेको छ ।' सहकारी नियमन र अनुगमनको विषयमा कानुनी व्यवस्था गर्नका लागि कानुनमन्त्रीसं पनि छलफल चलिरहेको उहाँले बताउनुभयो ।

कानुनी कुरालाई सुधार गर्ने र स्वनियमनलाई ध्यान दिएको खण्डमा सहकारीमा समस्या नआउने उहाँको भनाई छ । 'बागलुङको सहकारी आन्दोलनमा इमेज र शिवशिखर प्रकरण सबैभन्दा ठूलो धक्का थियो,' उहाँ भन्नुभयो,'त्यसले गर्दा अन्य सहकारीलाई पनि समस्या भयो । अब सामान्य हुँदैछ ।' बागलुङको साढे दुई दशकको सहकारी अभियानमा सहकारी आन्दोलन अप्ठ्यारोमा परेको यो पहिलो पटक भने होईन । २०५५/०५६ सालतिर सिन्धुपाल्चोकबाट बागलुङ दावा दोर्जेले माछापुच्छ्रे सहकारी संस्था नामक सहकारी सञ्चालनमा ल्याएका थिए ।

उनले बागलुङका बचतकर्ताको रकम झ्वाम पारेर हिँडे । मुद्दा अदालतसम्म पुगे पनि बचतकर्ताले रकम फिर्ता पाएनन् । उक्त सहकारीलाई पछि बचतकर्ताले बिउँताएर बागलुङ बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था लि. को नामबाट सञ्चालनमा ल्याए । अहिले यो संस्था बागलुङको अग्रणी सहकारीमा गनिन्छ । २०६५ सालमा स्थापना भएको निलगिरी बचत तथा ऋृण सहकारी संस्थामा स्थापनाको केही समयमै समस्या देखियो । सदस्यहरुले विशेष साधारणसभा गरेर स्वनियमनलाई प्रभाकारी बनाएपछि अहिले राम्रो गतिमा अगाडि बढिरहेको छ ।

अहिले बागलुङमा झण्डै पाँच सय हाराहारीमा सहकारी संस्थाहरु रहेका छन् । आवश्यकता भन्दा बढि सहकारी खुल्ने र एउटै व्यक्ति धेरै सहकारीमा आवद्ध भएर ऋृण लैजाने गर्दा पनि सहकारीमा समस्या आउने गरेका बताईन्छ । सहकारी अभियन्ता र सञ्चालकहरु सदस्य बढाउन मात्र नभई सहकारी शिक्षा विस्तार गर्नमा केन्द्रित हुनपर्ने देखिन्छ ।

डेंगीबाट कसरी बच्ने ?

laxfg, lbpF;f] tyf ;fFem;f] ;dodf nfdv§]sf] 6f]sfO{af6 8]+uL nfUg ;Sb5 .

- nfdv§]af6 aRg k'/}zl// 9fSg]nUf nufcf}+.
- 3/, sfo{yn / ;fj{hlgs :yfgdf kfgL hDg glbcf}+.
- kfgL /fv]sf]efF8fnfO{5f]k]/ /fvf}+.
- nfdv§]eufpg]pkfo canDag u/f}+
- nfdv§]sf]6f]sfO{af6 aRg]dnd nufcf}+.
- 3/leq nfdv§]l5g{g;Sg]u/L ‰ofn-9f]sfdf hfnL nufcf}.
- ;'Tg]a]hfdf em'n nufP/ ;'tf}+.
- s'gf-sfKrfdf ls6gfzs cf}flw 5s{g]u/f}+.
- sDtLdf xKtfsf]Ps k6s Po/ s'n/, kfgL 6'bf{sL, km'hbfgL, udnfdf /flvPsf Kn]6x? /fd|/L ;kmf u/f}+.

gk{fn ;/sf/
lj1fkg af]8{

बागलुङ नगरबासीहरुमा जानकारीका लागि हार्दिक अनुरोध !

gk{fn sf] ;+3Lo wfgL sf]efu # df]+ns xs wf/f #(cGt{ut afnaflnsfsf] xssf]Joj:yf ePsf] / afnaflnsf Pg @)&%, afn>d ;DaGwL Pg @)%^, :yfgLo ;/sf/ ;~rfng Pg @)&$;d]t nfO{sfof{Gjog ug{u/fpgsf nflu of]j8f tTk/ /x]sf]xF @) jif{dlgsf lszf]/ lszf]/Lx?n]lj jfx u/]u/fPdf b'j}k|If sfg"gadf]hd b08gLo xg]xF cfkm"; r]t eO{c?nfO{;d]t ;r]t u/fO{ sfg"gsf]kfngf ug{u/fpgsf]nflu xflb{s cg'/f]w ub{5f}+ ;fy}afnaflnsfnfO{ lgs[6 k|sf/sf] >d h:t} df]6/ Uof/]h, xf]6]h, sf/vfgf, lu§L afn'jf, 3/]h" sfdbf/, uf8Ldf ;xrfns cflb_df gnufpg, !$ jif{dlgsf afnaflnsfnfO{s'g} klg >ddf gnufpg, ;'tL{hGo kbfy{sf]vl/b ljqmL ug{sfo{df afnaflnsfnfO{ kþfu gug{xg / ljBfno egf{u/fO{lgoldt k7gkf7g sfo{df ;xefUg ug{ u/fpgxg xflb{s cg'/f]w 5 . j8fleq dfly pNn]v t sfg"g lj?4sf sfo{x? eP jf u/]u/fPdf sfg"g adf]hd sf/jfxL xg]Joxf]/f hfgsf/L u/fO{5 .

बागलुङ नगरपालिका
नगर कार्यपालिकाको कार्यालय, बागलुङ

lh=k|sf-b-g=! $*÷@)&#÷)&$
lh=x-b-g=! @÷@)&$÷)&%
hglgu/fgL ;fKtflxs
व्यवसायीक पत्रकारीता लोकतन्त्रको आधार, सम्वृद्ध र विकासको साझेदार
Jananigrani Weekly

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afun!ª åf/f k|sflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ ;Gt k'/fe0{cf7f}+ jif{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] xflb{s zefsfdgf JoQm ub{5f}+ .
;b{axfb'/ yfkf ;lrj
lvd axfb'/ sfsL{ cWolf
Pjd\
गुहेंली सञ्चार सहकारी संस्था लिमिटेड, बागलुङ

zGoaf6 ;kmntf

धैर्यताले सफल बनेका ‘दयाराम’

vd]/fh uf}td-;'jf;_

सफलता के हो ? हिजोको तुलानामा सफल हो ? समाजमा इमान र प्रतिष्ठा कमाउनु सफलता हो ? धेरै धन दौलत आर्जन गर्नु सफलता हो ? सफलतालाई अनेक कोणबाट हेर्न र बुझ्न सकिन्छ ।

सफलताको विषयमा व्यक्ति समुदाय अनुसार फरक-फरक अर्थले बुझाउन सकिन्छ । व्यक्तिको चेतना, समुदायको आवस्यकता र समाजका अनेकौं पाटोहरुमा भरपर्ने कुरा हो सफलता ।

यद्यपि आम मानिस विशेषगरि भौतिक सुख र सुविधाहरु प्राप्त गर्नुलाई नै सफलता ठान्छन् । अर्को शब्दमा भन्नुपर्दा, ठूलो संस्थामा काम गर्न पाउनु, आकर्षक पारिश्रमिक लिनु, अथाह आम्दानी गर्नु, आलिसान महलमा बस्नु, नयाँ-नयाँ मोडेलको कारमा यात्रा गर्नुलाई सफलताको रुपमा परिभाषित गर्छन् । तर ग्राउण्ड जिरोबाट संघर्ष गरि प्रतिस्प्रधानमा उत्रिनु, आर्थिक उपार्जन गर्नुका साथै सामाजिक प्रतिष्ठा समेत कमाउने गरी गरिएको तीन कामको संयोजनलाई समग्र हिसावले सफलता मान्न सकिन्छ ।

जीवनमा सफल हुनुलाई के-के प्राप्त गरियो होइन, समाज र राष्ट्रलाई के कतती योगदान दिइयो भन्ने कुरा समेत बुझ्न आवश्यक छ । सफलताको लागि धैर्यता र दृणसंकल्प चाहिन्छ भन्ने उदारणको पात्र थोरै छन् । हतमा व्यवसायिक निर्णय लिने, तत्कालै मुनाफा खोज्ने र व्यवसाय परिवर्तन गर्नेहरुले सफलता कम हात पार्ने सफल व्यक्तिहरुको अनुभवबाट जान्न सकिन्छ ।

व्यावसायिक सोच, इच्छाशक्ति, निरन्तरता, दृणसंकल्प र धैर्याताका कारण मानिसहरु व्यवसायमा सफल हुँदै गएको उदारण हुनुहुन्छ बागलुङ बजारका दयाराम पौडेल । व्यावसायिक जिवनमा आउने उताड-चडावलाई सहज रुपमा जस्ले लिन्छ उसैले व्यावसायिक जीवनमा सफलता प्राप्त गर्न सक्दछ भन्ने उदाहरण बन्नुभएको छ गाउँबाट बजार झरेर हार्डवयर व्यवसायमा लाग्नुभएका पौडेल ।

छिटो प्रतिफल कमाउने होडमा लगानी माटोमा मिलाएको समेत थुप्रै उदाहरणका बीच बजारमा स्थापित व्यवसायीसंग प्रतिस्प्रर्धागरी व्यवसायमा सफलता कमाउन निरन्तरता चाहिने उहाँको सोच छ । निरन्तरता र लगनीशलताका कारण हार्डवयर व्यवसायमा २७ वर्ष देखि जम्दै आउनुभएको बागलुङ नगरपालिका-२ निवासी दयाराम पौडेल व्यवसाय गर्न चाहनेका लागि उदारणको पात्र समेत हुनुहुन्छ ।

पर्वतको पाङ्बाट बागलुङ बजार झरेर शुन्यबाट व्यापार व्यवसाय शुरु गर्नुभएको पौडेलले २६ वर्ष सम्म आफ्नो व्यवसायलाई उत्तिकै अगाढी बढाउदै आउनुभएको छ ।

२०५४ सालमा बागलुङ बजारमा थिए पाँच हार्डवयर पसल

२०५४ साल अघि बागलुङमा निर्माण सामाग्रीका पसलहरु नगन्य मात्रमा देखिन्थे । त्यसताका आधुनिक निर्माण सामाग्रीको समेत कम प्रयोग थियो । काठ, ढुङ्गाबाट अधिकांश घरहरु बन्ने चलन थियो । २०५४ सालमा दयाराम पौडेलले पर्वतको कुस्मा नगरपालिका-१ पाङ बाट आएर सृष्टि हार्डवयर स्थापना गर्दा बागलुङमा जम्मा पाँच हार्डवयर थिए ।

त्यसताकाको दुर दृष्टि र धर्यता अनि परिवारको व्यावसायिक प्रेरणाका कारण आफू २७ वर्ष देखि व्यवसायमा आवद्ध रहेको पौडेलको अनुभव छ । “पाङबाट आएका म जस्ता दर्जन व्यक्तिहरु बागलुङ बजारमा जमेर बसेका छन्, हाम्रो परिवार नै व्यवसायिक सोच भएको परिवार हो, कुनैबेला नाफा होला त कुनै बेला घाटा तर व्यवसायमा निरन्तरता चाहिन्छ, दृणसंकल्प चाहिन्छ” पौडेलले भन्नुभयो । “अहिले बागलुङमा अनगिन्ति हार्डवयर पसल छन्, अस्वस्थ प्रतिस्प्रधा भइरहेको छ, तर यसको प्रभाव नयाँ व्यवसायीलाई बढी पर्ने देखिन्छ, लगानी वृद्धि, बैंकको ऋण र ब्याजको समस्यामा अधिकांश नयाँ व्यवसायी परेका छन्, पुराना व्यवसायी जस्ले पूँजी स्थापना गरीसके उनिहरुलाई कोरोनाका कारण केही समस्या भयो, अहिले पनि होला तर तुलनात्मक हिसावले स्थापित व्यवसायीलाई समस्या छैन ।”

पौडेलका अनुसार व्यापारबाट आर्जन गरेको नाफाले पूँजी बृटि गर्नसके व्यवसायमा आउने समस्यालाई त्यही पूँजीले काम गर्न सक्छ ।

कोरोनाकालबाट गुज्रियएको व्यवसायलाई अहिलेको आर्थिक संकट र बैंकिङ नियामनका कारण झनै समस्यामा परेको देखिन्छ । ५२ वर्षीय पौडेलको हार्डवयर व्यवसायमा जम्नका लागि थुप्रै कठनाई भोग्नुपरेको अनुभव समेत छ । व्यवसायिक सफलताका लागि थुप्रै समस्यासंग जुध्न सक्नुपर्ने र समस्यासंग हार खाने व्यक्ति कहिलै सफलतामा नपुग्ने भन्दै धर्यता र निरन्तरता नै व्यवसायीक सफलताको मन्त्र रहेको पौडेलको बुझाई छ ।

सामाजिक काममा समेत सक्रिय

सफल हार्डवयर व्यावसायी पौडेल बागलुङ उद्योग वाणिज्यसंघका पूर्व महासचिव समेत भइसक्नुभएको छ । व्यवसायीको हक हितका लागि समेत विभिन्न संघ तथा संस्थामा आवद्ध हुनुभएको

.... बाँकी च पेजमा

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afun!ª åf/f k|sflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ ;Gt k'/fe0{cf7f}+ jif{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] xflb{s zefsfdgf JoQm ub{5f}+ .
gj/fh >]7 lk|G;kn
Pjd\
चिल्ड्रेन लाईफ इङ्लिस बोर्डिङ स्कुल
बागलुङ नगरपालिका-१, रामरेखा, बागलुङ

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afun!ª åf/f k|sflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ ;Gt k'/fe0{cf7f}+ jif{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+ .
/dz k}8]n ;lrj
r8fd0fL pkfWofo cWolf
Pjd\
सिम्रिक कृषि तथा पशु व्यवसायिक सहकारी संस्था लिमिटेड, बागलुङ

uxjhL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afun!ª åf/f k|sflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ ;Gt k'/fe0{cf7f}+ jif{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+ .
/fd axfb'/ >L; k|wfgfWofks
Pjd\
धवलागिरी बहिरा आवासिय माध्यमिक विद्यालय, बागलुङ

नेपाली समाज, साहित्य र साहित्यकर्मीहरुको भुमिका

नयाँ नेपाल र समृद्ध नेपालको परिकल्पना पुरा गर्ने जिम्मेवारी हामी सम्पुर्ण साहित्यकर्मीहरुको पनि हो । विश्व मानचित्रमा हाम्रो देशलाई अग्र स्थानमा पुऱ्याउने र नागरिकहरुलाई सुखी र खुसी बनाउने अभिभारा पनि हाम्रो नै हो ।

कुनैपनि राष्ट्रको आफ्नो मौलिक पहिचान त्यस राष्ट्रकोभाषा, कला, साहित्य र संस्कृतिहरु हुन । भाषा, कला, साहित्य र संस्कृतिहरु पहिचान मात्र नभएर सिंगो देशको परिचय हुन, चिनारी हुन अनि गौरव, महिमा, शान र राष्ट्रलाई चिन्ने आधार स्तम्भहरु पनि हुन ।त्यसो त भाषा, कला, साहित्य र संस्कृतिमा हाम्रो देश नेपालले विश्व मानचित्रमा आफुलाई एउटा छुट्टै फरक र पृथक पहिचानमा उभ्याउन सफल भएको छ ।विभिन्न रङहरु मिलेर इन्द्रेणीलाई जन्म दिए जस्तैयहाँको कला, साहित्य, विविध जाति, भाषा, धर्म र संस्कृतिहरुले हाम्रो देशलाई ईन्द्रेणी जस्तै सुन्दर, सजिसजावत र एकतावद्ध बनाएको छ । विविधतामा एकताको उपमा बटुल्दै सभ्य र सुसंस्कृतियुक्त राष्ट्रको नागरिकको रुपमा हामीले हाम्रो परिचय पाइरहेका छौ ।

कोइलीको चिरविर, हावाको सिरसिर, नदीको कलकल, र जंगलको मिठो सुस्साहवत मानव हृदयले प्रत्यक्ष अनुभुत र महशुस गरेका अनुभुति हुन । मानव जीवन, जगत र प्रकृतिमा देखेका, भोगेका, सुनेका र महशुस गरेका अनुभुतिजन्य लिखित वा मौखिक अभिव्यक्ति नै साहित्य हो । जहाँ खुसीका सुसेलीहरु सुस्केराउछन र दुखका धुनहरु गुन्गुनाउछन् । जीवन र जगतका बास्तविकताहरु संगै जीवनका भोगाईहरु, मनका भावनाहरु, समाजका प्रतिविम्वहरु र प्रकृतिका सुन्दर उपहारहरु साहित्यका मुलहरु हुन, श्रोतहरु हुन अनि आधारशिलाहरु हुन । साहित्यका हरेक शव्द र पानाहरुले हरेक नागरिकहरुमा उत्साह, उमंग र उत्प्रेरणा पैदा गरिरहेको हुन्छ । आवश्यकताको पहिचान, विकल्पको खोजी र सम्भावनाको नविनतम ढोका खोल्दै सत्यता र परिवर्तनको मिठो शुवास छरिरहेको हुन्छ । जनको पिंडामा मनको गुण थप्दै पिडा, रोदन र सुस्केराहरुको विचमा मिठो मुस्कान छर्दै हाम्रा सिर्जनाहरुमा सुन्दरता सिन्चित हुनुपर्दछ । साहित्यको सौन्दर्य त्यसैमा लुकेको हुन्छ जहाँ जीवन र जगतको बास्तविकताहरु देखिन्छ ।जीवनको परिभाषा र अर्थ झल्किन्छ । पसिनाको सम्मान, माटोको सुगन्ध र प्रकृतिको सुन्दरतामा जीवन र जगतको सुन्दरता देखिन्छ ।

साहित्य मानव जातिको उत्पत्ति र सभ्यतासंगै प्रादुभाव भएको मानिन्छ । बैदिक एवम पौराणीक कालमा दिनभरीको यात्रा, अनुभव र भोगाईहरु एकले अर्कोलाई सामुहिक रुपमा बसेर मौखिक रुपमा सुनाइने गरिन्थ्यो । पौराणीक कालमा लेखन परम्परा थिएन त्यतिवेला लेखन साहित्यको पनि विकास भएको थिएन । बोल्नु मात्र भाव प्रशारण र अभिव्यक्तिको एक मात्र माध्यम थियो । लेखनकलाको विकास धेरै पछि मात्र भएको हो ।हाम्रो समाजमा रहेका र मान्दै आएका विभिन्न धर्महरुको धर्मग्रन्थहरु पनि मौखिक रुपमै जन्मिएका साहित्यहरु हुन ।साहित्यले आफुलाई वर्तमानको अवस्थासम्म ल्याइपुऱ्यादा थुप्रै आरोह अवरोहरु छिचोल्दै आएको छ । साहित्यका थुप्रै विधाहरु जन्माउदै र परिस्कृत गर्दै मानव जिवनको एउटा महत्वपुर्ण पाटोको रुपमा आफुलाई स्थापित गरेको छ । विरता, करुणा र प्रेमका भावहरुलाई कलात्मकतामा रुपान्तरण गर्दै साहित्य मानव अनुभुतिको एउटा शसक्त माध्यम बनेको छ । सभ्य, शिक्षित, शालिनर संस्कृतियुक्त समाजको एउटा महत्वपुर्ण अंगको रुपमा हामीले हाम्रो साहित्यलाई लिनुपर्दछ । समाज निर्माण, रुपान्तरण र परिवर्तनमा साहित्यको भूमिका निकै माथी हुन्छ । सभ्य, शालिन र संस्कृतियुक्त समाजको एउटा महत्वपुर्ण अंगको रुपमा हामीले हाम्रो साहित्यलाई लिनुपर्दछ । हामीले साहित्यलाई केवल सिर्जना मात्र हो भनेर बुझिन्छ । सिर्जना त हो नै, साहित्यको मुख्य कर्म नै सिर्जना हो, रचना हो । सिर्जनाबाटै साहित्यले आफ्नो कर्म निभाइरहेको हुन्छ । सिर्जनासंगै साहित्य समाजको मन हो, हृदय हो अनि समाज त्यसको शरिर हो । मनले शरिरका हरेक अंग प्रत्याङ्गहरुलाई निर्देशित गरेको हुन्छ । हृदयको भाव अनुसार शरिरका अंगहरुले काम गरिरहेका हुन्छन् । अनि हाम्रो समाज पनि नजानिदो ढंगले साहित्यकै निर्देशन र भाव अनुसार चलिरहेको हुन्छ । एउटा साहित्य सिर्जना गर्ने श्रष्ट्रा, सर्जक, कवि, लेखक मात्र होइन समाजका हरेक नागरिकहरु जो सिर्जनाहरु कोर्दैनन् तर उनिहरुको मन, मस्तिष्क र हृदयहरु सभ्य र सुसंस्कृतयुक्त समाजको परिकल्पनाले भरिएका हुन्छन् । हाम्रो समाज कस्तो बन्ने ? कस्तो बनाउने ?यो कुनै इन्जिनियरले स्टेट्मेण्टको खाका बनाए जसरी हुने विषय होइन, यो त मन, मस्तिकबाट चिन्तन, मनन र हृदयको गहिराईबाट उत्पन्न हुने विषय हो, जसलाई हामी हाम्रो मनको कल्पना, परिकल्पना वा काल्पनिकता भन्दछौ । त्यसो त साहित्यमा काल्पनिकताको प्रसंग अरु बढीनै उठ्ने विषय हो । साहित्य सिर्जनाको जननी पनि काल्पनिकता नै हो । काल्पनिकता साँच्चिकै सुन्दर श्रृंगार हो जसले गन्तव्य भेट्टाउन सहजता र ग्लामरको काम गरिरहेको हुन्छ ।

एउटा राजनैतिक नेताको बैचारीक प्रभाव सधै रहिरहन्छ भन्न सकिदैन तर कला, साहित्यले एउटा सभ्यता र युगमा पारेको प्रभाव अर्को सभ्यता र युगसम्म सधै वाँचिरहन सक्छ । विभिन्न धर्म मान्ने धार्मीक आस्थाका धार्मीक ग्रन्थहरु पनि साहित्यकै एउटा रुपहरु हुन, जसले समाजमा पारेको प्रभाव अहिले सम्म पनि हामीले प्रत्यक्ष महसुस र अनुभुत गरिरहेका छौ, देखिरहेका छौ । महाकवि लक्ष्मी प्रसाद देवकोटाको कालजयी कृति मुना मदनमा देवकोटाले लेखेको सिर्जना "क्षेत्रीको छोरो यो पाउ छुन्छ घिनले छुदैन, मानिस ठूलो दिलले हुन्छ जातले हुदैन.....।" जुन कविता अहिलेसम्म पनि सदावहार कालजयी सिर्जना बनेर बाँचिरहेको मात्र छैन यसले समाजमा जातिय विभेद, भेडभाव, छुवाछुत जस्ता अमानविय व्यवहारको अन्त्य र न्युनिकरणमा पनि अहम भुमिका खेलेको छ । सोही कृतिमा गरिवीको बाबजुद पनि मुना र मदनको अपार माया, प्रेम र त्यागले साँच्चिकै अहिले पनि प्रेमलाई हेर्ने दृष्टिकोणमा कति महानता थपेको छ । हरेक प्रेमी प्रेमिकाहरु आफ्नो मायामा मुना मदनको जस्तै प्रेमको कामना गर्दछन ।रसियन साहित्यकार म्याक्सिम गोर्कीको "आमा"र चिनिया लेखक याङ्मोको"युवाहरुको गीत"जस्ता कृतिहरु कालजयी मात्र बनेनन् रसियन क्रान्ति र चिनिया क्रान्तिको सफलतामा एउटा शसक्त हतियार नै बने । भनिन्छ म्याक्सिम गोर्कीले "आमा" उपन्यास नलेखेको भए रसियन क्रान्ति दुइबर्ष पछि धकेलिने थियो । यसरी कुनैपनि देशको ठुला-ठुला परिवर्तनका आन्दोलनहरुमा साहित्यको प्रभावकारी भूमिका रहदै आएको छ। नेपालको परिवेशमा पनि विभिन्न समय र कालखण्डमा भएका परिवर्तनकारी आन्दोलनहरुमा साहित्य, कला र संगीतको अहम भूमिका रहदै आएको छ । २०६२/०६३ को जनआन्दोलनमा यहाँका साहित्यकार, कवि, कलाकारहरुले खेलेको भूमिका साँच्चिकै अर्थपुर्ण र अविस्मरणीय रहयो । त्यतिवेला कवि कलाकारहरुले सडकमा ओर्लिएर कविता र गीत संगीत मात्र गुञ्जाएनन् स्वयम आफै सडकमा आएर आन्दोलनमा नै सहभागी नै भए ।

हाम्रो जस्तो देशको व्यवस्थामा सामाजिक परिवर्तन र रुपान्तरणमा महत्वपूर्ण भूमिका र योगदान राजनैतिक दलको नै हुन्छ । राजनैतिक पार्टीहरुले समाज परिवर्तनमा उल्लेख्यनिय भूमिका खेलिरहेका छन र खेल्नुपर्दछ । राज्यले राजनैतिक पार्टीहरु र तिनका नेताहरुलाई विभिन्न प्रक्रिया र माध्यमहरुबाट देशको शासकीय स्वरुप र संम्रचनामा नेतृत्वदायी भूमिकामा राखेको छ । उनिहरुमा संविधान निर्माणको अधिकार सहित ऐन, कानुन, नीति नियम निर्माणसंगै वित्तिय हस्तान्तरण र अर्थ व्यवस्थापन सहितको जिम्मेवारी दिइएको हुन्छ । त्यतिमात्र होइन राजनैतिक दलहरुमा व्यवस्था नै परिवर्तन गर्न सक्ने ताकत, शक्ति र सामर्थ्य हुन्छ । त्यसैले समाज परिवर्तनमा राजनैतिक पार्टीहरुको महत्वपूर्ण र अग्रणी भूमिका हुन्छ । त्यसो त कला, साहित्यले पनि सामाजिक रुपान्तरण र परिवर्तनमा उत्तिकै भूमिका खेलेको हुन्छ । तर फरक यत्ति हो राजनैतिक पार्टीहरुले खेलेको भूमिका प्रत्यक्ष देखिन्छ, सवैले अनुभव र महशुस गर्न सक्छन भने कला,साहित्यले खेलेको भूमिका प्रत्यक्ष देखिदैनयो त रोगी विरामीलाई ग्लुकुज पानी दिए जस्तै हो जो नशामा विस्तारै सर्दै सर्दै जान्छ, हामीले देख्दैनौ तर केही समय पछि विरामी निको हुन्छ । कला, साहित्यले पनि समाजमा नदेखिने गरेर त्यसरी नै प्रभाव छोड्दै गएको हुन्छ हामीले हाम्रो आँखाले देख्दैनौ तर विस्तारै हामी र हाम्रो समाज परिवर्तित र रुपान्तरण भएको हुन्छ । कला, साहित्यले समाजलाई रुपान्तरण गरेको बिषय देखिने र सुनिने विषय होइन यो त अनुभुत गर्ने विषय हो । राजनीतिले देखिने गरि नीति नियम र ऐन कानुनहरु निर्माण गर्दछ भने साहित्यले त्यसलाई कार्यन्वयन गर्न नजानिदो ढंगले कार्य गरिरहेको हुन्छ । आखिर जे होस समाज परिवर्तन र रुपान्तरणमा साहित्यको अहम भूमिका हुन्छ ।

.... बाँकी ङ पेजमा

hn>f]t tyf l;+rfO{ljsf; l8lehg sfof{no afun'a sf]cg'/f]w

æl;rf0{u/f}pTkfbg a9fcf}+cfTdlge{ agf}+
æl;rf0{sf]k'jf{wf/, s[if ljsf;sf]dh cfwf/Æ
æafl9klx/f]sf]hf]vd xg]:yfgdf a;f]af; gu/f}+

l8lehg kd'v

जलश्रोत तथा सिंचाई विकास डिभिजन कार्यालय, बागलुङ

æcfTdlge{ cy{Gqsf]nflu s[ifsf]cfwlgsLs/0f, ljlzi6Ls/0f / cfBf]usLs/0fÆ
– cfwlgs s[if k|ljlwsf]cjnDjg u/f}+s[if pTkfbg a9fcf}+.
– s[ifdf ofGqLs/0f dfk{ pTkfbg nfut 36fcf}+.
– k|jlwdh's s[if Joj;fo ckgfcf}+cfTdlge{ agf}+.
– ahf/ nlIft s[if pkhx?sf]pTkfbg u/f}+k/lge{tf 36fcf}+.
– cfwlgs Pj+Joj;flos kzkfng ub{vfB tyf kf]f0f ;'/Iff ;lglZrt u/f}+.
– s[if lf]qdf hnafo' cg'shg ofhgf agfcf}+.
– hnjfo'kl/jt{gsf]gs/fTds c;/ Go"gLs/0f u/f}+.
gf/fo0f kf}8]h
lg: jl/i7 s[if clws[t

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना,बागलुङ

k'jf{wf/ ljsf; sfof{no afun'a sf]cg'/f]w Û

o; sfof{noaf6 ;Demf}tf ePsf ofhgfx? ;dod} ;DkGg ug{ ;j} ;/f]sf/jfnfnf0{ ;lrt ul/G5 . ;fy} ;DkGg ePsf ofhgfx?sf] ;+Hf0f tkm{Wofg lbg o; sfof{no xflb{s clkn ub{5 .

sfof{no kd'v

पूर्वाधार विकास कार्यालय बागलुङ

s[fsx?df cg'/f]w

cfkmgf 3/kfn'jf hgfj/ h:t}sS'/, la/fnf] cflbnf0{ ;dodf g}/f]ah la?4sf] vf]k nufcf}+;fy}3/kfn'jf kzk+Lx?nf0{ ;8sdf 5f8f g5f]8 Jojl:yt / Jofj;flos tl/sfn]kfng u/f}+.

sfof{no kd'v

भेटेरिनरी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्र, बागलुङ

gu/sL 5f]/L kl5------------------------------

भनेर सडक बत्तिको परिकल्पनादेखि झोलुङ्गे पुलमा बत्ति जडान गरेर कार्यक्रम संचालन गरिरहेका छौं । यो कार्यक्रम बजार क्षेत्रमा मात्र नभई अब १४ वटै वडामा संचालन गर्दैछौं ।

७) नगरप्रमुख बनेपछि 'बालमैत्री नगर घोषणा गर्ने' पहिलो निर्णय गर्नुभएको थियो । बालमैत्री नगर घोषणा कार्यक्रमको अवस्था कस्तो छ ?

- बालमैत्री नगर घोषणाको लागि धेरै वडाले पूर्ण रुपमा सूचकहरु पुरा गरिसकेको परिस्थिति छ । चालु आर्थिक वर्ष भित्रै न्यूनतम पनि चार वटा वडालाई बालमैत्री वडा घोषणा गर्ने कार्यक्रम रहेको छ । कतिपय वडाहरुमा पूर्वाधारको कारणले गर्दा रोकिएको छ । स्वास्थ्य तर्फको सुचक बागलुङ नगरपालिकाले प्राप्त गरिसकेको छ । पूर्ण खोपको सुनिश्चितता बागलुङ नगरपालिका घोषणा गरिसकेका छौं । अब हामीले कतिपय सामाजिक रुपमा सुचक पुरा गर्नुपर्ने छभने कतिपय विद्यालयका पूर्वाधारका कारणले रोकिएका छन् । ति विद्यालयका पूर्वाधारका केही कुराहरु यही आर्थिक वर्षमा पुरा गर्दैछौं । २०८१ साल पौष मसान्त भित्र बागलुङ नगरपालिकालाई बाल मैत्री नगरपालिका घोषणा गर्ने लक्ष्यका साथ अगाडी बढेका छौं ।

८) जनताका अपेक्षा र तपाईंका कार्यक्रमको ताररतम्य कत्तिको मिलेको पाउनुभयो ?

- नगरपालिकाको विकासमा जनताहरुको सहभागिता अनिवार्य छ । जनताहरुको सहभागिता विना कुनै पनि काम सम्पन्न हुन सक्दैन् । विशेष गरेर जनताको सहभागिता नै महत्वपूर्ण हो । जसले गर्दा बालमैत्री मात्र होइन हरेक गतिविधिमा जनताहरुको सहभागिता हुनुपर्छ । जनताहरुबाट बालमैत्रीमा पूर्ण रुपमा सहयोग भइरहेको छ । बागलुङ नगरपालिकालाई जबसम्म बालमैत्री नगर घोषणा गर्न सक्दैनौं । बाल अधिकारहरुलाई सुनिश्चित गर्न सक्दैनौं । तबसम्म हामीभन्दा पछिका पिडिहरुको भविश्य उज्वल हुन सक्दैन् । त्यो किसिमको वातावरण बनाउनको लागि पनि बालमैत्री नगर हुन जरुरी छ । यसमा हरे नागरिकको सहभागिता महत्वपूर्ण छ । अहिले जनताको सहभागिता प्रत्येक टोल-टोलमा, प्रत्येक विद्यालयमा, प्रत्येक वडाहरुमा रहेको छ । सोही अन्तरगत हामी सहकार्य गरेर अगाडी बढिरहेको परिस्थिति छ ।

९) समृद्धिका लागि अझै के गर्नुपर्छ जस्तो लाग्छ ?

- समृद्धि बागलुङ बनाउनको लागि विकासको मोडलहरुलाई परिवर्तन गरेर जानुपर्नेछ । हामीले विकास भनेको पूर्वाधारलाई मात्र लिएका छौं । जबसम्म हामीले बागलुङ नगरपालिकाका जनताहरुको जीवनस्तरलाई माथि उकास्न सकिदैन्, सोचमा परिवर्तन गर्न सकिदैन, सकरात्मक सोचका साथ अगाडी बढ्ने बातावरण बनाउन सकिदैन र हरेक मानिसलाई उद्यमशिलताको विकास सँगसँगै आत्मनिर्भर बनाउन सकिदैन तबसम्म हामीले सोच अनुसारको बागलुङ बन्न सक्दैनौं । त्यसले गर्दा हामीले हरेक गतिविधिमा हरेक नागरिकलाई आम्दानी गर्न सक्ने, आफ्नो खुट्टामा आफै उभिन सक्ने वातावरणको परिकल्पना हामीले गरेर जानुपर्छ । हामीसँग त्यो किसिमको सम्भावना नभएको होइन, सम्भावना पनि छन् । हामी गाउँमै बसेर हामीले अपेक्षा गरेको भन्दा बढी आम्दानी गर्न सक्छौं । कृषि क्षेत्रबाट हुन सक्छ, पर्यटनको क्षेत्रबाट हुन सक्छ त्यसैगरी स्वरोजगारका साना लघुउद्यमका परियोजना अन्तरगत बाख्रापालन, फलफुल खेती, बेमौसमि तरकारी हुनसक्छन् । हामीले दुध, अन्न, हरियो सागसब्जी र मासुमा आत्मनिर्भर बनाउने भनेका छौं । यि कुराहरुमा आत्मनिर्भर गराउन सकियो भने हरेक मानिस आफ्नो खुट्टामा आफै उभिन सक्छ तब उसको सोच परिवर्तन हुन्छ । यस्तो भयोभने समुन्नत बागलुङ अवश्य हुनसक्छ । हाम्रो जीवनस्तरलाई माथि उकास्न सक्यौंभने सोच नै परिवर्तन हुन्छ र समुन्नत बागलुङ बन्न सक्छ । बागलुङ बनाउने जिम्मेबारी हामी सवैको हो । त्यसले सवैले सहकार्य गर्नुपर्छ ।

१०) पछिल्लो समय युवाहरु विदेशीनेक्रम बढ्दो छ । बागलुङ नगरपालिका भित्रका युवाहरुलाई नेपालमै बस्नुपर्छ भनेर नगरपालिकाले के योजना बनाएको छ ।

- यो नेपाल सरकारकै चुनौतिको विषय हो । हामीले युवाहरुलाई रोक्न सक्दैनौं । बैदेशिक रोजगारमा जाने, विदेशमा गएर पढ्ने, विदेशमा घुम्न जाने कुनैपनि युवालाई सरकार र स्थानीय सरकारले रोक्न सक्दैन । केही हदसम्म न्यूनिकरण गर्न सक्ला । हरेक व्यक्तिको चाहना हुन्छ विदेश जाने व्यक्तिलाई रोक्न सक्दैन । उनीहरुलाई रोक्ने होइन की विदेश गएर आएकालाई फर्कने वातावरण कसरी बनाउने हो । नेपालमै सम्भावना छ । तिमीले सिकेको सिपहरु, तिमीले अध्ययन गरेको बौद्धिक ज्ञान छ ति कुराहरुलाई नेपालमा फर्केर सुरुवात गर । हामी नेपालमै कमाउन सक्छौं । तिम्रो सिप, तिम्रो बौद्धिक क्षमतालाई यदि नेपालमै प्रयोग गर्ने हो भने विदेशमा भन्दा बढी आफ्नै परिवारसँग यही बसेर, यही रमाएर काम गर्न सक्छौं र त्यसको रिर्टन पाउन सक्छौं भन्ने आवास हामीले दिलाउनुपर्छ । विदेशमा गएका व्यक्तिहरुको सोचमा हामीले परिवर्तन के गर्न जरुरी छ भने विदेशमा सधैंभरी बस्ने होइन विदेशमा गएको १ नेपालीले २ विदेशीहरुलाई भित्र्याउन सक्यो भने नेपालको पर्यटन क्षेत्रमा ठूलो फड्को मार्न सकिन्छ । हरेक नेपालीले अब रोजगारी पाउन सक्छ । नेपाल सरकारले एक जना नेपाली विदेश गएको छभने त्यसले एक वर्षमा दुई जना विदेशीहरुलाई नेपालमा पर्यटन प्रबर्द्धन गर्न ल्याउने वातावरण कसरी हुन सक्छ भन्ने नीति बनाउनुपर्छ । एक नेपाली विदेशबाट आउँदा दुई विदेशीलाई नेपालमा ल्याएमा त्यसलाई इनिसेसन के दिन सक्छत सरकारले त्यो विषयमा सरकारले सोच्नु जरुरी छ । जस्तै एक जना नेपालीको सिफारिसमा दुई जना विदेशी नेपाल आउँदैछन् भने उनीहरु नेपाल बस्ने बेलासम्मको भिषा फिमा केही सहुलियत दिनुपर्छ । एक जना विदेशी एक महिना नेपाल बस्दा ५०० डलर शुल्क लिने गरेकोमा उसलाई १०० डलर शुल्क छुट दिएर उसलाई एक महिना बस्नेमा दुई महिना बस्ने वातावरण गराउन सकियो भने नेपालको पर्यटन प्रबर्द्धनको लागि धेरै ठूलो फाइदा हुन्छ । अहिले हामीले २० लाख पर्यटक नेपालमा भित्र्याउने भनिरहेका छौं । तर, त्यसको ठाउँमा विदेशबाट घर आएका नेपालीहरुलाई एक दिनको ठाउँमा दुई दिन बास बस्ने, दुई दिनको ठाउँमा चार दिन बास बस्ने वातावरण बनाइयो भने आज २० लाख नेपाली नेपाल आएकोमा एक दिन बढाइयो भने २० को ठाउँमा ४० लाख पुऱ्याउन सकिन्छ । त्यसको लागि विदेशमा जतिपनि गइरहेका युवाहरु छन् उनीहरुलाई प्रबर्द्धन गर्नको लागि हरेक हाम्रो दुतावास मार्फत, एनआरएन मार्फत, निजी क्षेत्र र सरकार मार्फत हुन सक्छ त्यो किसिमको वातावरण सिर्जना गर्नुपर्छ । जसरी अहिले भारतमा भारतका प्रधानमन्त्री मोदीले आफ्नै देशमा फर्किने अभियान थालनी गरेर विगतका वर्षमा विश्वभर भएका भारतीयहरुलाई आफ्नै देश फर्काउने, रोजगारको अवसर दिने, उनीहरुबाट ज्ञान र सिपहरु लिने भनेर जुन उत्साहप्रदक रुपमा कार्यक्रमको आयोजना गर्यो त्यस्तो कार्यक्रम गर्नुपर्यो । भारतमा जस्तै जनतालाई जागरण गराउने कार्यक्रमहरु हामीले सोच्नुपर्छ ।

११) बागलुङ नगरको आन्तरिक आम्दानीको अवस्था कस्तो छ र अझै बढाउने उपाय के छन् ?

बागलुङ नगरपालिकाको आन्तरिक राजश्व संकलनको अवस्था सन्तोषजनक छ । नगरपालिका भित्र राजश्व संकलनको लागि अझै सम्भावना छन् र यसका क्षेत्रहरु विस्तार गर्न सकिन्छ । सवैभन्दा महत्वपूर्ण र सवैभन्दा ठूलो रकम कालिगण्डकी नदीको लहत्तरबहत्तर छ त्यो हामीले निकाल्न नपाउँदा प्रत्येक वर्ष झन्डै २ करोड भन्दा बढी आन्तरिक राजश्वमा कमी भएको हामीले महशुष गरेका छौं । त्यो निकाल्न नपाउँदा हाम्रा नागरिकहरुले कुनै पनि पूर्वाधार बनाउने क्रममा महंगिमा पर्नुपरेको, चोरी निकासीको कामहरु व्यापकरुपमा बृद्धि भइरहेको र त्यसलाई न्यूनिकरण गर्न समस्या भइराखेको छ । चोरी निकासीको कारणले कालिगण्डकीको धार परिर्वतन गर्दा विभिन्न ठाउँमा दुर्घटना भइराखेको परिस्थिति छन् । त्यसले गर्दा पहिले राज्यले लहत्तरबहत्तरको कुरालाई सम्बोधन गर्नुपर्छ, सम्मानित सर्वोच्च अदालतले छिटो निकास दिनुपर्छ भन्ने हाम्रो मान्यता हो । अन्य कुरामा हामीले बागलुङ नगरपालिकाको जुन किसिमको आन्तरिक श्रोत छ त्यसलाई एकदम प्रभावकारी गराइएको छ । १४ वटा वडामा अनलाईन सिस्टमबाट सेवाहरु विस्तार गरेका छौं । आगामी दिनहरुमा आन्तरिक श्रोतलाई बृद्धि गर्दै जाने र यसको दायरालाई बृद्धि गर्दै जाने सोच गराएका छौं । राजश्वको दरलाई कम गर्दै जाने सोच छ । नगरपालिकाले अहिलेसम्म सवै जरिवानाहरुलाई छुट गरिरहेको परिस्थिति छ अबदेखि छुट नगरिकन अलिकति कडाईका साथ राजश्व संकलनको विषयमा प्रभावकारी रुपमा घरदैलोमा गएर राजश्व संकलन गर्ने र आन्तरिक राजश्व बृद्धि गर्ने तयारीमा छौं ।

१२) स्थानीय तहमा काम गर्दा मुख्य समस्या के-के आइपरेका छन् ?

- बागलुङ नगरपालिकामा काम गर्ने क्रममा मुख्य चुनौतिकको रुपमा संघिय सरकार, प्रदेश सरकार र स्थानीय सरकारको कानुन जुनछन् ति बाँझिएका छन् । कानुन बाँझिएको कारणले पनि हामीले लक्ष्य अनुसारको काम गर्न नसकेको परिस्थिति एकातिर छ । कतिपय कुराहरुमा कानुन नै नबनेका छन् । राज्यका ४० वटा कानुनहरु अझै बन्न बाँकी छ । त्यसले गर्दा पनि समस्या छ । अझ पनि देश संघियतामा गएपनि संघियताको महशुष गर्न सकिरहेको परिस्थिति छैन । संघिय सरकार र प्रदेश सरकारले स्थानीय सरकारको अधिकार पूर्ण रुपमा दिइसकेको परिस्थिति छैन । त्यसले गर्दा पनि हामीलाई काम गर्न समस्या रहेको छ । आन्तरिक समस्याहरुमा नगरपालिकाको सुविधासम्पन्न भवन नहुनु जसले गर्दा हामीले राम्रोसँग काम नगर्न नसक्नु, बागलुङ नगरपालिका भूगोलमा ठूलो छ, बजार क्षेत्र र ग्रामिण क्षेत्रको भूगोलमा त्यही किसिमका विकासका योजनाहरु सँगसँगै लैजानुपर्ने चुनौति छन् ।

धेरै योजनाहरु संघिय सरकार र प्रदेश सरकारले समपुरक योजनाहरु दिने, विशेष र समानिकरणका बजेटहरु नदिने, सशर्त र समपुरक बजेट दिँदै गर्दा योजना कार्यान्वयन गर्न धेरै प्रभाव पारेको महशुस गरेको छु । राज्यले केन्द्रबाट हुने र प्रदेशबाट हुने समपुरकका बजेट, बहुबर्षिय योजनाहरु काटेर यदि स्थानीय सरकारलाई विशेष बजेट र समानिकरणका बजेट व्यवस्थापन गर्ने होभने काम गर्न धेरै सजिलो हुनेछ । कतिपय योजनाहरु संघिय सरकार र प्रदेश सरकारले माथिबाटै तोकेर पठाईदिने । हाम्रो भुगोल अनुसार हाम्रो ठाउँ अनुसार जुन किसिमका आवश्यकताहरु छन्, विकासका मोडेलहरु, विकासका योजनाहरु कुन प्रभावकारी रुपमा अगाडी बढाउनुपर्छ त्यो संघिय सरकार र प्रदेश सरकारलाई थाहा हुँदैन । तर, प्रदेश सरकार र संघिय सरकारले कुनै व्यक्तिको इच्छामा योजनाहरु पठाउने काम गरिरहेको छ । त्यसले गर्दा हामीले कुन गतिमा अगाडी बढाउने, बागलुङको पूर्ण रुपमा विकास गर्नको लागि के कुराकोपूर्वाधारको विकासको आवश्यकता छन् त्यो संघिय सरकारले महशुष नगर्ने त्यसले गर्दा विकास निर्माणको योजनामा प्रत्यक्ष रुपमा प्रभाव परेको छ । त्यही पनि हामीले आन्तरिक व्यवस्थापनबाट होस् वा कुनै प्रोजेक्ट मार्फत योजनाहरु अगाडी बढाएको अवस्था छ ।

१३) तपाईको कार्यकालमा नगरपालिकालाई कस्तो बनाउने योजना छ ? पालिकाका भावि योजना के के छन् ?

- मेरो कार्यकाल सकिने बेला अबको २० वर्षपछि बागलुङ नगरपालिका कस्तो हुन्छ भन्ने रुपरेखा देखिन्छ । मैले निर्वाचन आउनुभन्दा पहिले र निर्वाचन जित्दा वित्तिकै पनि भनेको थिए बागलुङ नगरपालिकामा हामीले दीर्घकालिन सोचका साथ अबको २० वर्ष, २५ वर्ष, ५० वर्षसम्म दीर्घकालिन रुपमा बागलुङ नगरपालिका कस्तो हुन्छ त भन्ने कुरामा हामीले कतिपय संरचना पुरा हुनेछन् र कतिपय संरचनाको जग बसालदिनेछौं ताकी यो ठाउँमा यो किसिमको पूर्वाधारहरु बन्छ । हाम्रो नागरिकहरुको जीवन यो स्तरमा उठेको हुन्छ भन्ने देखिन्छ । त्यो जगमा टेकेर भोलीका नेतृत्व तहले विकास निर्माणलाई अगाडी बढाउन सक्छन् । हामीले शुभारम्भ गरेका प्रत्येक वडामा एक पूर्वाधार हुनुपर्छ, प्रत्येक वडामा जाँदा हरेक नागरिक एक रात बास बस्नुपर्छ, प्रत्येक नागरिक आत्मनिर्भर हुनुपर्छ, बागलुङ बजारका सडकपेटीलाई चौडा गर्दै फुटपाथसहितको परिकल्पना गरिएको छ यो हाम्रो लक्ष्य हो । बजारमा जबसम्म फुटपाथ हुँदैन तबसम्म मान्छेहरु जतिसुकै जेब्राक्रसिङ्ग गरेता पनि काम हुँदैन । बागलुङका नागरिक सडकमा हिडछन् भनिन्छ बागलुङमा फुटपाथ छैन कहाँ हिड्नु ? त्यसैले हामीले फुटपाथ सहितको सडकको परिकल्पना गरेका छौं ।

जस्तो बागलुङ बजार छ त्यसलाई हामीले अर्को स्मार्टसिटी भनेर परिकल्पना गर्न सक्दैनौं । बागलुङ बजार जस्तो यही रुपमा विकास गर्ने हो । यसको सडक व्यवस्थापन, ढलको व्यवस्थापन, भलको व्यवस्थापन, चारै तिर पलाष्टर गरेर रंगरोगन, पुराना बजारमा ढुङ्गा छपाउने, सय वर्ष पुरा गरेका र पुरानो मौलिकताका भवनहरुलाई संरक्षण गर्ने, हाम्रो संस्कृतिको जर्गेना गर्ने गर्दै जाँदा पर्यटनका पूर्वाधारहरुको बृद्धि हुन्छ । पर्यटन प्रबर्द्धनलाई अगाडी बढाउँदै बागलुङ नगरपालिकाका १४ वटा वडामै पर्यटकलाई एक रात बास बसाल्न सकेमा पर्यटनबाट ठूलो फड्को मार्न सकिन्छ । मध्यपहाडी लोकमार्ग, कालिगण्डकी कोरिडोर, सालझण्डी सडक, कोरला नाकासँगको परिकल्पना, मुस्ताङसँगको रिटर्न फाइदा के लिन सकिन्छ, कालिगण्डकीबाट पूर्वाधारको विकास गरेर फाइदा लिन सकिन्छ । हामीले कालिका भगवती मन्दिरमा पहिले र अहिले धेरै परिवर्तन भएको छ त्यस्तै गरे केही वर्षमा पञ्चकोट, शालिग्राम सङग्राहलय, तित्याङमा निर्माण गर्न लागिएको ब्लु हिलको विकास हुन सक्छ, भकुण्डे आफैमा सुविधा सम्पन्न छ त्यहाँ पुग्ने सडक राम्रो बनेमा हजारौं पर्यटक पुग्न सक्छन् । भकुण्डेका होमस्टेमा हजारौं पर्यटकहरु बास बस्दा होमस्टे र होटलका संख्याहरु बढ्न सक्छन् । त्यसले गर्दा त्यहाँका नागरिकको दैनिकी फेरिन सक्छ । हामीले आवाधिक योजना बनाएका छौं । हामीले सम्भावना बोकेका स्थानहरुमा जग बनाइदिन्छौं । खानेपानीमा शुद्ध पिउने पानी पुऱ्याउने लक्ष्य रहेको छ । हामी आएपछि नयाँ सडक खन्न रोक लगाएपछि पहिरोको जोखिम बन्द भएको । हामीले बजारका घरको चारै तिर पलाष्टर गर्नुपर्ने नियम गराएपछि पहिले इट्टैइट्टा देखिने बजार अहिले रंगिन बन्दै गएको छ । अबको तिन वर्षभित्रमा बजारका सवै घरहरुको चारै तिर पलाष्टर र रंग लगाएपछि अझै सुन्दर देखिनेछ । यस्ता कुराहरु नागरिकले थाहा नपाउने र अनुभुति नगरेको देखिन्छ ।

हामीले बजारको सुन्दरताको लागि घरको नक्सा पासमा सजकता अपनाउँदै सवैघरको एकरुपता ल्याउन पहल थालनी गरेका छौं । हामीले परिकल्पना गरेको र संघिय सरकार र प्रदेश सरकारले दिने बजेटको विनियोजनमा धेरै फरक छ । स्थानीय सरकार एकातिरबाट हिडिरहेको हुन्छ । संघिय सरकार र प्रदेश सरकारले अर्को तिरबाट जोत्ने यो किसिमको सिष्टम संघियतामा अझै मेल खाएको छैन । हामीले प्राथमिकता दिएर बजेट माग गरेको संघिय सरकारले दिएको छैन । किनभने संघिय सरकारले आफ्नो तहले बजेट दिएको छ । पहुँचको आधारमा विकासको योजना संघ र प्रदेशले विनियोजित गर्दै आएका छन् । तिन तहकै सरकारको बजेटमा एकरुपता ल्याउन जरुरी छ । एकरुपता ल्याउन सकेमा विकास बढि हुन्छ । अहिले १ करोडले गर्ने विकास र ३ करोडले गर्ने विकास एउटै भएको छ । त्यसैले सरकारले एकरुपता ल्याउन जरुरी छ ।

१४) अन्तमा बागलुङ नगरबासीलाई के भन्न चाहनुहुन्छ ?

अन्तमा मैले केभन्न चाहन्छु भने, हामी १५ औं नगरसभामा केन्द्रित रहेका छौं । अब आउने बजेट रयोजनाहरुमा प्रभावकारी योजना कसरी बनाउन सकिन्छ भनेर लागिरहेका छौं । हरेक क्षेत्रबाट सुझाव संकलन गरिरहेका छौं । अझ पनि समय छ आम बागलुङ नगरबासी र नगरप्रति शुभचिन्तक महानुभावहरुलाई बागलुङ नगरपालिकाको समग्र विकासको लागि नीति तथा कार्यक्रम बनाउने क्रममा नविनतम सोचहरु के के हुन सक्छन् ? बागलुङलाई हामीले देखेका कुराहरु के छन् ? सम्भावना के छन् ? हामीले नदेखेका सम्भावना आम नागरिकले देखेको हुन सक्छन् । त्यसैले यहाँहरुको महत्वपूर्ण सुझावको लागि यस पत्रिका मार्फत अनुरोध गर्न चाहन्छु । हामी बजेट गराउने क्रममा रहेका छौं । हामीले गराएको बजेटमा सहकार्य महत्वपूर्ण रहेकोले सहकार्य र समउपस्थितिको लागि अनुरोध गर्न चाहन्छु । विकासको लागि सहकार्य र हातेमालो गर्दै अगाडी बढ्न जरुरी छ । बागलुङ नगरपालिका मेरो हो भन्ने सोच हरेक नागरिकले राख्नु जरुरी छ । को नगरप्रमुख भयो ? कसले नेतृत्व गरेको छ ? भन्ने महत्वपूर्ण कुरा होइन । हरेक नागरिक नगरप्रमुख हो । त्यसले गर्दा यो मेरो बागलुङ हो । म मेरो बागलुङलाई गराउछु भन्ने सोचमा हरेक नागरिक जबसम्म उत्साहित हुँदैनन् त्यो ठाउँको विकास हुन सक्दैन । त्यसले विकासलाई अगाडी बढाउन यहाँहरुको महत्वपूर्ण सुझाव र गरिमामय उपस्थितिको लागि अनुरोध गर्न चाहन्छु ।

स्थिरता र अवसर छोपेर सफल बनेका 'सूर्य'

l;hgf kGt

उहाँलाई बुवाले भनेको एक बचन अहिले पनि झलझली याद आउँछ । जुन बचनले उहाँलाई अड्यायो, रोक्यो, कुदायो र सफल बनायो । 'जीन्दगी पाठशाला हो, उतार चढाव जीन्दगीको सबैभन्दा ठुलो शिक्षा हो । सुखमा नमात्तिने, दुखमा नआत्तिने मान्छे नै पास हुन्छ ।' यो भनाई पर्वतको मोदी गाउँपालिका २ देउपुरका सुर्य चापागाईका बुबाको हो ।

बुबाले भनेजस्तै उतार चढाव सुर्यको जीवनमा पटक पटक नआएका भने होइन् । तर, बुबाले दिएको यही शिक्षा सुर्यलाई तेजिलो र चम्किलो बनाउन रामवाण बनेको छ ।

३३ वर्षका सुर्य चापागाईं बागलुङ आएको ११ वर्ष पुग्यो । पर्वतमै जन्मे हुर्केको भएपनि सुर्य २२ वर्षको उमेरमा पहिलो पटक व्यवसाय गर्ने उद्देश्यका साथ २०७१ सालमा बागलुङ आउनु भएको थियो । त्यो समय सुर्यले चिनेका बागलुङमा न साथी थिए, नत आफन्त । दाजुले ४ लाखमा एउटा पसल किनिदिनु भएको थियो । पसलमा न सामान थियो, न त साथमा पैसा । तर, सुर्यसँग खुट्टा टेक्ने ठाउँ भयो भने आफै कमाउन सक्छु भन्ने आत्मबल थियो ।

लगानीका लागि थप पैसा मागेको भए दाइले हुन्न भन्नु हुन्थेन, सुर्य भन्नुहुन्छ तर आफुले पनि आफ्नै बलबुतामा केही गर्नुपर्छ भनेर घरमा थप पैसा मागिन ।

एनसिएलको धौलागिरीका लागि अधिकृत विक्रेता हुँदै रिचार्ज समिकार्ड बेचेर सुरु भएको सुर्यको व्यवसायीक जीवन, नेपाल टेलिकमको डिलर, डिसहोमको सब-डिलर, इसेवाको धौलागिरी डिलर, मोबाइल पसल, फोटो र साइबरको काम, रिचार्ज कार्डको थोक विक्रेता हुँदै साविक धौलागिरीमा एनसिएलको राउटर वितरक सम्ममा पुगेको छ ।

मात्र ४ लाखमा किनेको एउटा रित्तो पसलमा सुर्यले ८० लाख भन्दा बढीको लगानी पुगिसकेको बताउनु हुन्छ ।

एक दाजु र एक बहिनीसँगै आफुलाई हुर्काउन बाबा आमाले गरेको संघर्ष देखेका सुर्यले कहिलै विदेश जादिन भनेर बाल्यकालमै सङ्कल्प गर्नुभएको थियो । छोराछोरी पढाउन र हुर्काउन सुर्यका बाबाले हाइड्रोको सुरुङ खन्ने कामदेखि भारतमा केही वर्ष र कतारमा १८ वर्ष बिताउनुभयो । आमा र आफुबाट बाबालाई भौतिक रूपमा सधैँ टाढा पाएका सुर्यले आफ्नो परिवार र उनै आमाबाबालाई पुनः आफूबाट टाढा नबनाउने दृढ सङ्कल्पका साथ जे गरेपनि नेपालमै गर्छु भनेर प्रण गर्नु भएको थियो ।

तर, व्यवसायीक जीवनमा आएका उतार चढाव, आफुसँगैका सबै साथीभाइ युरोप, अमेरिका र कोरिया पुग्दा सुर्यले पनि पासपोर्ट बनाएर कोरियन भाषा पनि पढ्नु भएको थियो । भारतीय सेना र नेपाल प्रहरीको

असाइमा भर्ती हुने प्रयास पनि गर्नुभयो । तर, भाग्यले भने बाल्यकालको प्रणलाई नै साथ दिएको उहाँको भनाई छ । सुर्यका दाजुले पर्वतको कुश्मा बजारमा व्यवसाय गर्नु हुन्थ्यो । दाइले सुर्यलाई भन्नुभयो, विदेश जाने होइन, दुईभाइले यहि व्यवसाय गर्नुपर्छ ।

गाउँको विद्यालयबाट फर्स्ट डिभिजनमा एसएलसी पास गरेका सुर्यको पोखरा गएर इन्जिनियरिङ पढ्ने सपना थियो । दाइले व्यवसाय गरेको देखेर सोच परिवर्तन भयो, मार्केटिङ पढ्ने इच्छा जाग्यो । 'व्याचलर पढ्दै जागिर सुरु गरे सुर्यले भन्नुभयो पहिलो पटक ३ हजार पाँच सय तलब बुझेको थिए, २ वर्षसम्म ४ हजार ५ सयको जागिर गरे, जीवन संघर्ष हो जस्तोसुकै परिस्थतीमा पनि स्थिर रहन सके सफल भइन्छ भन्ने पाठ पटक पटक सिकेको छु ।'

२२ वर्षको उमेरमा व्यवसाय सुरु गरेका सुर्यसँग प्रयाप्त लगानी थिएन्, नयाँ ठाउँमा साथी र आफन्त पनि थिएनन् । 'साथीभाइ बनाए, व्यवहारले आफन्त बनाए तर सबैलाई विश्वास गर्ने बानी छ, सुरु सुरुमा त्यसैको सबैले फाइदा उठाए' सुर्यले भन्नुहुन्छ, 'सुरुमा कमाएको पैसा बचाउन सकिन ।'

मान्छे चिन्ने, व्यवसाय विस्तार गर्ने, ग्राहक बनाउँदै व्यवसायले ठिक्क लय समातेको समयमा कोभिड आयो । कोभिड सुर्यको व्यवसायीक जीवनमा सबैभन्दा ठुलो संकट साबित भयो । कमाएको विश्वास, विश्वासमै गुम्यो, थप ५० लाख ऋण लाग्यो । त्यो समय विदेश नै अन्तिम विकल्प भएको सुर्यको सोच बनिसकेको थियो ।

समय सधैँ एकनास हुँदैन, समस्यामा आत्तिनु हुँदैन भन्ने सुर्यका बाबाको अर्ति फेरी सत्य साबित भयो । नयाँ नयाँ साथी बने, विभिन्न संघ संस्थामा आबद्धता बढ्यो, आदर्श सञ्चार सहकारी संस्था र शुभश्री सहकारी संस्था सुर्यको अफ्ट्यारोका सारथि बने । साथीभाइ र सहकारी संस्थासंथाको सहयोगले पुनः व्यवसायमै सन्तुष्ट हुने समय आइसकेको सुर्यको भनाई छ ।

'देशका ठुला ठुला कम्पनीको डिलर भएर काम गरेको छु, ४ जनालाई रोजगारी दिएको छु, श्रीमती छोराछोरी सहित परिवारको खर्च कटाएर मासिक १ लाख भन्दा बढी बचत हुन्छ', सुर्यले भन्नुहुन्छ 'चुनौती आउँछन् जो समालिएर अगाडी बढ्न सक्छ उही सफल हुन्छ ।'

नेपालमै केही गर्छौं भन्ने युवालाई राज्यले प्रोत्साहन गर्नुपर्ने सुर्यको भनाई छ । 'नेपालमा चुनौती छ तर अवसर नभएको पनि होइन्, सुर्य भन्नुहुन्छ हरेक परिस्थितिलाई सामान्य रूपमा लिँदै जिम्मेवारी पूर्वक मेहनत गरेर काम गरियो भने अवश्य सफल भइन्छ ।' स्थानीय, प्रदेश र केन्द्र सरकार संवेदनशील बन्न सके युवाहरू स्वदेशमै रोकिने उहाँको भनाई छ ।

सुर्यसँग पढेका अधिकांश साथीहरू जापान, कोरिया, अमेरिकामा छन् । नेपालमा व्यापार गरेर बसेको आफुमात्रै हो जस्तो सुर्यलाई लाग्छ । विदेशिनु साथीहरूको पनि रहर नभएर बाध्यता नै भएको उहाँको ठम्याई छ । सुर्यका साथीमात्र होइन, व्यवसायीक जीवन सिकाउने, प्रवेश गराउने र यहाँसम्म पुर्याउने सुर्यका दाइको परिवार पनि यतिबेला अमेरिका छ ।

बाध्यताले भौतिक रूपमा दाजुभाइ टाढा भएपनि मन एउटै रहेको सुर्यको भनाई छ । धेरै पैसा कमाउने सुर्यलाई रहर छैन्, परिवारसँग बसेर

.... बाँकी ८ पेजमा

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस बागलुङको सूचना !

wjnflul/ lfqdf zl}lfs sfbsf] ¿kdf :yflkt lq=lj=sf] cflËs SofDk; o; wjnflul/ axdVL SofDk;, afun'df zl}lfs ;q @)*)÷@)*! sf nflu lgDg sfo{mddf egf{ vhf ul/Psf] Joxf]/f ;DalGwt ;a}df hfgsf/L u/fOG5 .
egf{ vhf ul/Psf sfo{mx¿
dflgljsL tyf ;fdflhszf:q ;sfo M B.A gofF sfo{md BCA
lzIffzf:q ;sfo M B.Ed.
Joj:yfkg ;sfo M BBS
BBA ;d]6/ kbfnLdf
kfljlws sfo{md lj1fg tyf kljlw cWoog ;:yfg M B.Sc
-:gftsf]Q/ -;d]6/ kbfnLdf _
dfgljsL tyf ;fdflhszf:q ;sfo tkm{M gkfnL, ;dfhzf:q, dfgjzf:q
lzIffzf:q tkm{M gkfnL lzIff, kf7bqmd tyf dNofÍg, cu}hL lzIff
Jojf:yfkg tkm{M MBS
xfdf ljz]ftfx¿
– lq=lj=sf]Psdfq cflus SofDk; .– ;ljwf ;DkGg efl}ts ;+rgf .– tflnd kfKt blf hgzlQm .
– dfgljsL tkm{BCA sfo{md ;~rfng . – ;a}ljifox¿df %) kltzteGbf a9L ljBfyL{pltL0f{ug{ ;kmn . – ljZjahf/df kl't:kwL{pRr:t/sf] hgzlQm pTkfbgdf hf]8 .– la=la=P= sfo{md /fli6«:t/df g}pTs[6 /xg ;kmn . – wjnflul/af;Lsf] ;femf zl}lfs uGtJosf]¿kdf :yflkt . – ljleGg 5fqj[tsf]Joj:yf . – kljlwoQm slff Joj:yfkg .– :jR5 tyf zfGt zl}lfs jftfj/0f .– kof{t vh dbfg tyf vh ;fdulsf]Joj:yf .– 5fqfjf;sf]Joj:yf / dlxnf 5fqfjf; ;~rfngdf /xsf] .– k':tsfno tyf cTofwlgs ;a}vfn]Nofasf]Joj:yf .– jflif{s SofnD8/ cg¿k slff, k/Llff tyf cltl/Qm lqmofsnfk tyf cGo sfo{md ;~rfng ul/g] .

SofDk; kd'v

धवलागिरि बहुमुखी क्याम्पस, बागलुङ

;Dks{g+)^*–%@)!!#÷(*%&^@#((*
web www.dmc.tu.edu.np
Email: dmcbaglung@gmail.com/info@dmc.tu.edu.np

;fdflhs ljsf; sfof{no afun'a sf]cg'/f]w

– dfof, ddtf, ;+Hf0f, :j:y jftfj/0f, plrt kf]f0f, lzIff, dgf]/~hg / ljsf;sf cj;/ kfpg' k[os afnaflnsfsf cfwf/e't clwsf/ xf\.
– afnaflnsfsf afRg kfpg] clwsf/, ;+Hf0fsf] clwsf/, ljsf;sf] clwsf/ / ;xeflutfsf] clwsf/sf] ;lglZrt u/f} u/fcf}+.
– afnaflnsfsf]clwsf/klt /fHo, ;dfh, kl/jf/ / cleefjs nufot ;a};+j]bgzLn agf}+ .
– afnaflnsfsf] ;jf]Qd lxtnf0{kf\yldstf lbcf}+.

sfof{no kd'v

सामाजिक विकास कार्यालय, बागलुङ

:jf:Yo, ;Eotf / ljsf;sf nflu ;/;kmfO{xfdL ;a}sf]Pp6f /x/,kO{f{;/;kmfO oQm ufpFzx/

kO{f{;/;kmfO{sf ljifo / ;'rsx?
-!_ rkLsf] ;dlrt kbfu M rkLsf]lgoldt ;/;kmfO{ug[;'/lIft rkL{df lb;flk;fa ug[/ lb;f u/]k5L ;fa'g kfgLn]xft wf]g] .
-@_ ;fa'g kfgLn]xft wf]g] / AoflQmut ;/;kmfO{M rkLsf] kbfu u/]kl5 vfgf agfpg' ÷ vfg' cl3 / kmf]xf]/ j:t' 5f]Pkl5 ;fa'g kfgLn]xft wf]g] tyf lgoldt ?kdf gxfpg] nUf wf]g]nufot AoflQmut ;/;kmfO{ug[.
-#_ ;'/lIft kfgLsf]kbfu M slDtdf cfwf/e't :t/sf]vfgkfgL ;ljwfsf]kbfu, vfgkfgLsf ;+rgfsf] ;/;kmfO{ug[3/, ljwfno / sfof{nodf z'4Ls/0f u/]sf]kfgL kbfu ug[.
-$_ ;'/lIft vfgfsf]kbfu M vfgf ksfpg]ef8f, efG5f ;kmf /fVg] vfg]s'/fx? /fd[];u ksfP/ dfq vfg] af;L / ;8]unsf vfg]s'/fx? gvfg] .
-%_ ;kmf / :jR5 3/, laBfno / sfof{no M pNn]vt :yfgx? ;/;kmfO{ug[kmf]xf]/sf]plrt lj;h{g ug[kzk5Lsf]dndqsf]plrt Joj:yfkg ug[.
-^_ jftfj/0fLo ;/;kmfO{M vhf lb;fdQm cj:yf sfod ug[;fj{hlgs zf}rfnosf]Joj:yf, af6f]3f6f] / gblgfnfdf ;/;kmfO{u/L :jR5tf sfod ug[.

खानेपानी तथा सरसफाई डिभिजन कार्यालय, बागलुङ

g]kfnL ;dfh, ;flxTo==================

साहित्य कलात्मक भाषा र शैलीमा गरिने सामाजिक यथार्थको सुन्दर अभिव्यक्ति हो । साहित्य समाजको अमुल्य सिर्जना हो भने समाज साहित्यको मूल श्रोत हो जननी हो । जो एक विना अर्को अपुरो हुन्छ, अधुरो हुन्छ । भनिन्छ साहित्य समाजको ऐना हो । समाजको संस्कृति, विकृति सबै पक्ष जस्ताको तस्तै साहित्यको ऐनामा छलंङ्ग देखिनु पर्दछ । ऐना सफा हुनुपर्दछ । ऐना सफा भएन र मैलो भयो, धमिलो भयो भने अनुहार घुरमैलो देखिन्छ । धमिलो ऐनामा न समाजको अनुहार देखिन्छ नत समाजले ऐनाको खोजी गर्दछ । त्यसो त साहित्य खाली ऐना मात्र होइन ऐनासंगै ऐनामा जडान गरिएको फिल्टर पनि हो । ऐनाले त खाली जस्ताको तस्तै जे हो त्यही मात्र देखाउछ । साहित्य फिल्टर पनि हो र हुनुपर्दछ । माथी राखिएको फोहोर पानीलाई फिल्टरले जसरी फिल्टर गरेर स्वच्छ र सफा पानी दिन्छ त्यसरी नै समाजको विकृति र विसंगतिहरुलाई साहित्यको फिल्टरले सभ्य र संस्कृतियुक्त समाज दिनुपर्दछ । एउटी सुन्दर नारीले ऐनामा आफ्नो अनुहार हेर्छिन त्यतिबेला आफ्नो अनुहारमा केही दाग देखिन् भने तत्कालै हटाउछिन त्यसरी नै साहित्यले पनि समाजको स्वरुपको पर्दार्पणसंगै विकृतिको दाग र धब्बाहरुलाई हटाउनु पर्दछ । साहित्यले समाजको रुपलाई प्रतिविम्वित मात्र गरेको हुदैन प्रतिनिधित्व पनि गरिरहेको हुन्छ । साहित्यको ऐनाले खाली समाजलाई देखाएको मात्र हुदैन अरु थप सुन्दरताको चमक थपेर समाजलाई डोहोराएको पनि हुन्छ । त्यसैले त भनिन्छ साहित्यले खाली इतिहास मात्र लेख्दैन इतिहास कोर्ने पनि गर्दछ, इतिहास कोर्ने मात्र होइन इतिहास निर्माणका आधार स्तम्भहरु पनि तय गर्दछ । साहित्य केवल लेख्नका लागि मात्र लेखिदैन, कोर्नका लागि कोरिदैन यो त जीवन र जगतको हितमा लेखिन्छ र लेखिनु पर्दछ । साहित्य खाली सिर्जना मात्र पनि होइन यो त सिर्जनासंगै जीवन, जगत र समाज प्रतिको समर्पण पनि हो । साहित्य खाली पढेर मात्र लेखिदैन यो त परेर लेखिन्छ, चोटमा लेखिन्छ, घाउहरुमा लेखिन्छ अनि भोगाईहरुमा लेखिन्छ । साहित्य काल्पनिकता मात्र लेखिन्छ भन्ने भ्रम छ यो त सत्य, न्याय, र यथार्थताको क्षितिजसम्म पुग्न काल्पनिताको साहारा लिईन्छ । यतिवेला हामी नयाँ नेपालको नयाँ व्यवस्था, नयाँ संम्रचना संगै त्यसको नविनतम अभ्यासमा छौ । देशको शासकीय स्वरुपमा मात्र होइन यहाँको हरेक पक्षहरुमा नयाँपन आएको छ । हाम्रो सौँच, चिन्तन र विचारमा पनि पक्कै नयाँ र फरकपन आएको छ र आउनु पर्दछ । देशको व्यवस्था, संम्रचना, नागरिकहरुको सौँच, विचार, कार्यशैली र चिन्तनमा नयाँ र फरकपन आएजस्तै नेपाली साहित्य र सिर्जनामा पनि पक्कै नयाँ र फरकपन आएको छ । नेपाली साहित्यको हिजोको अवस्थालाई हेर्ने हो भने साशक बर्गको हित हुने गरि हुनेखाने बर्गहरुको पक्षमा रहेर धेरै श्रष्ट्रा सर्जकहरुले साहित्य सिर्जना गरेको पाईन्छ किनकि तात्कालिन राज्य र राज्य सञ्चालन गने शासकहरुले त्यस्तै साहित्यलाई प्रोत्साहन र सम्मान गर्ने गर्दथे । त्यतिवेलाका गीत संगीतहरु व्यक्तिको गुनगानमा आधारित भएर सिर्जना गरिन्थ्यो । हिजोको साहित्य लेखन र सिर्जनामा क्रमिक रुपमा भिन्नता र परिवर्तनहरु देखिन थालेका छन । हिजोका दिनहरुमा लेखिने साहित्य सिर्जनाहरु विस्तारै परिवर्तित हुदै प्रगतिशिल हुदै गहिरहेका छन । राजा महाराजाहरुका मात्र गुनगान गाएर लेखिने साहित्यिक सिर्जनाहरु विस्थापित हुदैछन् । कसैलाई खुसी पारेर सम्मान, प्रतिस्था, मान पदवी र पुरुस्कार पाउने संस्कारको अन्त्य भएको छ । व्यवस्था परिवर्तन संगै यहाँका नागरिकहरुमा आएको परिवर्तन र चेतनाको विकासले दैवी, इश्वरीय र अदृश्य शक्तिको बढवा दिने सिर्जनाहरु कम लेखिदैछन् ।कसैलाई रिझाउन, खुसी पार्न र चाकडी चाप्लुसी गर्न लेखिने साहित्य विस्तारै ओझेल पर्दैछन् । समाजप्रति वेवास्ता गरि खाली मनोरञ्जन, ऐस आरम, सुख-सयल, अश्लिलता र भोगविलासका लागि मात्र लेखिने साहित्य भन्दा माथी उठेर साहित्य लेखिदैछन । समग्रमा वर्तमान परिवेशमा न्याय, सत्य र यथार्थता खोजिदैछन् नेपाली साहित्य र सिर्जनामा ।

साहित्य र सिर्जनाहरु समाजको उत्पादन हो । त्यसैले त साहित्यमा सामाजिक धरातल र यथार्थसँगको साइनो खोजिन्छ । साहित्य, श्रष्ट्रा, सर्जक र सिर्जनाहरु समाजको अभिन्न अंगहरु मात्र होइनन् मार्गदर्शक पनि हुन । सभ्य, शिक्षित र अनुशाशित समाज निर्माणमा साहित्यले नजानिदो ढंगले अगुवाई र मार्गनिर्देशन गरिरहेको हुन्छ । साहित्यको अर्को सुन्दर पक्ष हुनेखाने बर्गले पनि हुदा खाने बर्गको पक्षमा सिर्जना गर्दछन् । आफु धनी भएर पनि सिर्जनाको माध्यमबाट गरिवको पक्षमा वकालत गर्दछन् । प्रेममा असफलता पाएकाहरुले पनि सफलताका सिर्जनाहरु कोर्दछन । यो नै साहित्यको सुन्दर साहित्यिक संस्कार हो । पछिल्लो समयमा व्यवस्था र केही संम्रचनागत परिवर्तन भएपनि समाजमा बिकृति, विसंगति, कुप्रथा, कुसंस्कार, अन्धविश्वास र कुरीतिहरु एकपछि अर्को गरेर मौलाउदै गहिरहेका छन । यसका असरहरु सर्वैतिर देखिन थालेका छन । हाम्रो समाजमा व्याप्त अन्धविश्वास, लैंगिक हिंसा, घरेलु हिंसा, यौनजन्य अपराध, बलात्कार, जातीय विभेद तथा छुवाछुत, दाइजो प्रथा, बालविवाह, बहुविवाह, छाउपडी प्रथा, बाल श्रमजस्ता सामाजिक विकृतिहरू कायमै छन । यि र यस्ताखाले विकृतिको प्रत्यक्ष असर हाम्रो जनसंख्याको ठूलो हिस्सामा परिरहेको छ । दिनप्रतिदिन बढ्दै गएको सामाजिक विकृतिले राजनीतिक, सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक, शैक्षिक लगायत सबै क्षेत्रमा नकारात्मक असर गरेको छ । ठूलो संख्यामा युवाहरू सामाजिक विकृतिका सिकार बनेका छन् ।युवाहरुमा देखिएको लागुऔषध सेवनले खाली युवाहरुलाई मात्र असर गरेको छैन यसले सिंगो समाजलाई नराम्ररी प्रभावित पारेको छ । यसले युवाहरूको व्यक्तित्व र क्षमता विकास संगै राष्ट्रको सचेत नागरिक बन्नबाधक पुराएको छ । त्यसैले अव हाम्रा साहित्यिक सिर्जनाहरुमा समाज विकास, परिवर्तन र रुपान्तरणका सुत्रहरु सहितका सब्द र अक्षरहरु कोरिनु पर्दछ । युवाहरुलाई समाज विकासमा लाग्न प्रेरित गर्ने सिर्जनाहरु कोरिनु पर्दछ । नागरिकहरुलाई सधै उत्साहित र सत्यता र न्यायको पक्षमा उभिन प्रेरित गर्ने सिर्जनाहरु लेखिनु पर्दछ । नागरिकहरुको ओठमा मुस्कान र आँखामा खुसी भर्ने उत्प्रेरक रचनाहरु लेखिनु पर्दछ । निराशाले भरिका हाम्रा नागरिकहरुका अनुहारहरुमा चमकता थप्ने गीत संगीतहरु गुञ्जिनु पर्दछ । युवाहरुलाई समाज विकासको यात्रामा लाग्न उत्प्रेरणा पैदा गर्ने कविताहरु कोरिनु पर्दछ । रुदारुदै थाकेका आँखाहरु ओभाउने र कलेटी परेका ओठहरु मुस्कुराउने मुक्तकहरु लेखिनु पर्दछ । जीवनलाई प्रकृति जस्तै सुन्दर र लोभलाग्दो बनाउने गजलहरु कोरिनु पर्दछ ।हाईकु र ताङ्काका हरेक अक्षरहरुमा जीवन र जगतका बास्तविक अभिव्यक्तिहरु झल्किनु पर्दछ । कथा र निवन्धहरुमा प्रकृतिका सुन्दर छटाहरु पोखिनु पर्दछ ।

नयाँ नेपाल र समृद्ध नेपालको परिकल्पना पुरा गर्ने जिम्मेवारी हामी सम्पुर्ण साहित्यकर्मीहरुको पनि हो । विश्व मानचित्रमा हाम्रो देशलाई अग्र स्थानमा पुऱ्याउने र नागरिकहरुलाई सुखी र खुसी बनाउने अभिभारा पनि हाम्रो नै हो । साहित्यकर्मी आफैमा एक सचेत, सामाजिक, बैचारिक र समाज परिवर्तनको सम्वाहक भएकोले नागरिकहरुको सार्थक जीवन र समाजको अगुवाई गर्ने हाम्रो दायित्व हो । हुनसक्छ साहित्य र साहित्यकर्मीहरुको अगुवाई प्रत्यक्ष नदेखिन सक्छ तर बास्तविकता यहि हो कि साहित्य र साहित्यकर्मीहरुले न्याय र स्वतन्त्रता सहितको सभ्य, र समतामुलक समाज निर्माणको अदृश्य नेतृत्व र अगुवाई गरिरहेका हुन्छन् ।

समाज विकासको यात्रामा नेपाली साहित्यको पाइलाहरु जहिले पनि अग्र स्थानमा रहदै आएको छ र रहुन पर्दछ । समाजको हरेक क्षेत्रको विकास, समृद्धि, परिवर्तन र रुपान्तरणमा हाम्रा कलमी सिर्जनाहरु अझै ओझिलो र वजदार रहनु पर्दछ । समाज परिवर्तनका लागि लेखिने हाम्रा सिर्जनाहरु छलफल र बहषका बिषयहरु बन्नुपर्दछ । हामीले कोरेका साहित्यिक सिर्जनाहरु नीति निर्माण र कार्यन्वयन गर्ने निकायमा प्रस्तावको रुपमा प्रस्तावित बन्ने खालका हुनुपर्दछ । जसरी विकसित र शिक्षित राष्ट्रहरुमा एउटा लेखकले लेखेको बिचार, एउटा कविले लेखेको कविता त्यस राष्ट्रको मन्त्रिपरिषदमा छलफलको विषय बन्दछ त्यसरी नै हामीले पनि यस्तो साहित्यिक सिर्जना गरौ कि हाम्रा साहित्यिक सिर्जनाहरुले मन्त्रिपरिषदको ध्यानाकर्षित गर्न सकोस । हाम्रा साहित्यिक रचना र सिर्जनाहरुले मन्त्रिपरिषदको बैठकको ऐजेन्डा पाओस । रानीमौरीको वरीपरि असंख्य मौरीहरु झुमिएझै हाम्रा सिर्जनाहरु सिंगो समाज झुम्मिन सकोस । भाषागत शुद्धता कलात्मक शैली विधागत स्पष्टताले साहित्यको महिमा र गरिमा अरु बढि चुलिन्छ साथै लेखक, कवि, सर्जक, श्रष्ट्राहरुको सिर्जनाले समाजको यथार्थता र जिवनको सार्थकता निष्पक्ष वकालत गर्न सके सिङ्गो साहित्यको स्तरोन्नति र लोकप्रियता अझ बढी बढ्ने गर्दछ । साहित्यको मनोरम फूलवारीमा राष्ट्रियताको मखमली फुल्नुपर्दछ । सिर्जनाका फाँटहरुमा अर्थपुर्ण जीवनको बालाहरु झुल्नुपर्दछ । भावनाका छालहरुमा परिवर्तनका रङ्गहरु मिसिनु पर्दछ । कलमहरुमा सत्य, न्याय र यथार्थताका मसि भर्दैश्रष्ट्राहरुको लेखनीमा समृद्धिको मसी पोखिनु पर्दछ । प्रतिभाहरु कला, सौन्दर्य र विचारले दिक्षित हुनपर्दछ । हाम्रा साहित्य र सिर्जनाहरुले अग्रगमन र अग्रगामी शन्देश प्रवाह गर्नुपर्दछ । हाम्रा सिर्जनाहरुले जीवन भित्रको सार्थकताको खोजी गर्न सिकाउनु पर्दछ ।

६औं बार्षिकोत्सव

uxf]nL ;~rf/ ;xsf/L ;+yf lnld6]8 afunª åf/f k|sflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf
;ftf}+ j;Gt k'/fe0{cf7f}+ jiff{df k|j]z u/]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf]
xflb{s zE}sfdgf JoQm ub{5f}+

g]nfn Gofk|kfg] lk|G;kn Pjd\
न्यू ओएसिस एकेडेमी
बा.न.पा.-४, उपल्लाचौर बागलुङ

/fh]z >]7 k|wfgfWofks Pjd\
रुद्रेपिपल माध्यमिक विद्यालय
बागलुङ नगरपालिका-२, बागलुङ

lji0f' k|;fb zdf{ sfof{no k|d'v Pjd\
जिल्ला हुलाक कार्यालय
बागलुङ

zflns/fd zdf{ kl/ofhgf Joj:yfks ekfn rfln;] ;lrj s]lj= /fgfdu/ cWolf Pjd\
धौलागिरी एकीकृत ग्रामिण
विकास केन्द्र DIRDC, बागलुङ

oQmhu /fhe08f/L k|wfgfWofks z'/]; k|;fb >]7 lj=Jo=;= cWolf Pjd\
श्री बाल विशेष बाल आधारभूत विद्यालय
बा.न.पा.-४, उपल्लाचौर, बागलुङ

huGgfy cfrfo{ cWolf Pjd\
नेपाल रेडक्रस सोसाइटी
बागलुङ शाखा

czf]s s]=;L= lk|G;kn bn axfb'/ yfkf lgb]{zs Pjd\
युनिर्भसल सबलायम
एकेडेमी, बागलुङ

ekfn rfln;] ;lrj lxdfn k|;fb zdf{ cWolf Pjd\
कालिका सहकारी संस्था
लिमिटेड, बागलुङ

u0f]z k|;fb zdf{ ;lrj l6sf/fd zdf{ cWolf Pjd\
अभियान बहुउद्देश्यीय सहकारी संस्था
लि., बा.न.पा.-४, उपल्लाचौर, बागलुङ

w}o{fn}

पौडेलले व्यवसाय सफल हुनका लागि निरन्तरता संगै हिसाब किताब राख्ने, नाफा घाटाको रेकर्ड राख्ने तथा उधारो व्यवस्थापन गर्न आवश्यक रहेको उहाँको भनाई छ ।

व्यवसाय शुरु गर्नुपूर्व व्यवसायको भविश्यका विषयमा समेत अध्ययन तथा अनुसन्धान गर्न आवश्यक रहेको बताउदै पौडेलले धेरै व्यवसाय हिसाव किताव राम्रो नराख्दा डुबेको सुनाउनुभयो । उहाँले अर्काको व्यवसाय देखेर सिको गर्न नहुँने भन्दै अन्तरआत्मदेखिनै व्यवसायिक क्षेत्रमा नविनतम सोच ल्याउन आवश्यक रहेको बताउनुभयो । पौडेल रोटरी क्लब अफ बागलुङ सहित थुप्रै सामाजिक संघ संस्थामा रहेर काम गर्दै आउनुभएको छ । अहिले पौडेल नेपाल उद्योग वाणिज्य संघ गण्डकी प्रदेश सदस्य समेत भएर उद्योगी तथा व्यवसायीको हक हितका लागि काम समेत गर्दै आउनुभएको छ ।

२० लाखबाट सुरुवात, करोडौंको करोवार

पौडेलले २०५४ सालमा २० लाख लगानी गरेर हार्डवयर पसल सञ्चालनमा ल्याउनुभएका पौडेलको अहिले यही व्यवसायमा करोड भन्दा बढी लगानी पुगिसकेको छ । उहाँले बागलुङ बजारमा व्यापार विस्तार समेत गरेर लगानी वृद्धि गरिसक्नुभएको छ । “व्यवसाय एकनासको हुँदैन, कहिले घाटा त कहिले नाफा हुन्छ, तर व्यवसाय गर्नु पुर्व अध्ययन गर्न आवश्यक छ, हचुवाको भरमा गरेको व्यवसाय दीर्घकालिन हुँदैन, भविश्यको सुनिश्चितता अध्ययन गर्न आवश्यक छ” पौडेलले भन्नुभयो “आजको समयमा समग्र व्यवसायीहरु तीन कारणले समस्या ग्रस्त बनेका छन्, जुन चर्को व्याज, उदारो र अस्वस्थ प्रतिस्प्रधा हो ।” अस्वस्थ प्रतिस्प्रर्धाले साना लगानीकर्ता र नयाँ लगानीकर्तालाई छिटो प्रभाव पार्ने बताउदै व्यवसायमा आउने जोखिम न्यूनिकरणका लागि नाफाको केही रकम जगेडा राख्नुपर्ने बताउनुभयो । पौडेलले उद्योग वाणिज्यसंघको महासचिवको कार्यकालमा व्यवसायिक हक हितका लागि थुप्रै काम समेत गर्नुभएको थियो ।

“अहिलेको समयमा आर्थिक संकट छ तर व्यवसायीहरुमा धैर्यता चाहिन्छ तर यो भन्दैमा बैंकको ऋण तथा व्याज तिर्न कठिनै छ, शुरुमै ठूलो लगानी गर्दा घर खेत जान सक्छ, सफलतापछि आर्जन गरेको नाफाले लगानी बढाउदा व्यवसायले निरन्तरता पाउछ” उहाँको भनाई छ ।

व्यवसाय शुरु गर्दा शतप्रतिशत ऋणबाट शुरु गर्न नहुँने पौडेलको सुझाव छ । अहिलेका व्यवसायीलाई उधारो नउठ्ने समस्या देखिएको बताउदै पौडेलले व्यवसायमा धेरै सोच विचार गरेर मात्रै आउनुपर्ने सुझाव पोडेलको छ । बागलुङ बजारका धेरै हार्डवयर पसलहरु उधारो कारोवारका कारण समस्यामा समेत परेको देखिएको उहाँको भनाई छ ।

l:y/tf

उनीहरुका न्यूनतम आवश्यकता पुरा गर्दै खुसी बनाउने चाहना छ ।

सुर्यलाई व्यवसायीक जीवनका हरेक चुनौतीमा साथ दिने उहाँकी श्रीमती हुनुहुन्छ । अफ्ट्यारोमा श्रीमती अञ्जनाले दिएको साथ सुर्यका लागि प्रेरणा बनेको छ । व्यवसायीक जीवनमा उतार चढाव आउँदा वैदेशिक रोजगारीमा जाने सोचका साथ बनाएको पासपोर्ट सुर्यलाई नेपालकै व्यवसायीक जीवनले घुम्न र रमाइलो गर्न जाने साध्य बनेको । थाइल्यान्ड, मलेसिया, सिङ्गापुर, भारत, फिलिपिन्स र बाली जस्ता देशहरू सुर्यले घुमिसक्नु भएको छ । सुर्यको व्यवसायीक जीवनको सफलतासँगै विदेश सपना कमाउन होइन्, घुम्न र रमाउनका लागि गरी फेरिएको छ ।

3/d}ku]

विरामीहरु बढ्दै गएको हामीले ज्येष्ठ नागरिकको सुगर, प्रेसर, मुटु रोग सम्बन्धी परीक्षण गरेका छौं’, प्रमुख पाण्डेयले भन्नुभयो,‘परीक्षणको क्रममा ज्येष्ठ नागरिकहरुलाई आफ्नो स्वास्थयको ख्याल गर्न र समय समयमा परीक्षण गरिरहन सुझाव दिएका छौं ।’

गाउँपालिकाले आगामी आर्थिक वर्षदेखि दीर्घरोगीहरुले नियमित खाँदै आएको औषधि दुई महिनासम्म पुग्ने गरी निःशुल्क उपलब्ध गराउने भएको छ । स्वास्थ्य शाखाले आगामी आर्थिक वर्षदेखि विरामीलाई दुई महिनापुग्ने गरी औषधि निःशुल्क उपलब्ध गराउने तयारी गरेको प्रमुख पाण्डेयले बताउनुभयो ।

काठेखोला गाउँपालिकाले नागरिकहरुलाई स्वास्थ्य प्रति जागरुक बनाउनको लागि टोल टोलमा स्वास्थ्य शिक्षा सहित विद्यालयमा स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम संचालन गर्दै आएको छ । ‘हामीले नागरिकलाई स्वस्थ रहनुपर्छ भनेर स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्दै आएका छौं,’ शाखा प्रमुख पाण्डेयले भन्नुभयो,‘ आठ वटै वडाका महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, आमा समुह, स्वास्थ्य आमा समुह र विद्यालयका शिक्षक तथा विद्यार्थीहरुलाई स्वास्थ्य शिक्षा सम्बन्धी कार्यक्रमहरु संचालन गरिरहेका छौं ।’

६ औं वार्षिकोत्सव

uxŋL ;~rf/ ;xsf/L ;+:yf lnld6]8 afunªåf/f k|sflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ ;Gt k'/fe0{cf7f}+ jiff{ k|j]z u/]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

;Demgf sfsL{v8\sf k|f]kf06/

Pjd\

साञ्झी कलेक्सन बागलुङ

६ औं वार्षिकोत्सव

uxŋL ;~rf/ ;xsf/L ;+:yf lnld6]8 afunªåf/f k|sflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ ;Gt k'/fe0{cf7f}+ jiff{ k|j]z u/]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

1fg]Gb|/fh k\$t ;lrj

r08Lk|;fb zdf{ cWoIf

Pjd\

सिवाईसी बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., बागलुङ

;8s xfdL ;a}sf] ;fem ;DklQ xf] ;8s ef}lts k\`jf{wf/sf]d]?b08 xf] To;}n]

– ;8ssf]dfkb08 ljkl/t ;+rgfx? 3/, 6x/fx? lgdf{0f gu/f}+
– ;8s lsgf/fdf hyfefl lgdf{0f ;fdfu| gykf/f}+
– ;8s 5]psf]gflndf 3/sf]9n gld;fcf}+
– ;8sdf kfgL, 9n cflbsf]lgsf; aGb u/f}+
– ;8s lsgf/fdf lghL÷Jofkfl/s xf]8ª af]8{tyf ;f0g af]8{x? g/fvf}+
– ;8s cltqmd0f /f]Sg' x/]s gful/ssf] bfloTj xf] o; ;DaGw hfgsf/L pknAw u/fpg' xfdL ;a}sf] st{Jo xf] .

l8lehg k|d'v

सडक डिभिजन, बागलुङ

६ औं वार्षिकोत्सव

uxŋL ;~rf/ ;xsf/L ;+:yf lnld6]8 afunªåf/f k|sflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ ;Gt k'/fe0{cf7f}+ jiff{ k|j]z u/]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

k|l axfb'/ s]];L ;lrj

/fh' uf}td cWoIf

Pjd\

शुभश्री बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.

बागलुङ नगरपालिका-२, बागलुङ

६ औं वार्षिकोत्सव

uxŋL ;~rf/ ;xsf/L ;+:yf lnld6]8 afunªåf/f k|sflzt hglgu/fgL ;fKtflxs klqsf ;ftf}+ ;Gt k'/fe0{cf7f}+ jiff{ k|j]z u/]sf] ;Vb\cj;/df pQ/f]Q/ k|ultsf] हार्दिक शुभकामना JoQm ub{5f}+

5lj/d0f /]UdL k|wfgfWofks

Pjd\

विद्यामन्दिर माध्यमिक विद्यालय

बा.न.पा.-२, राधाकृष्ण रोड, बागलुङ